

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA.410.1.1.2024

Pan
Mariusz Frankowski
Wojewoda Mazowiecki
Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie
pl. Bankowy 3/5
00-950 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/001 Wykonanie budżetu państwa w 2023 r. w części 85/14 – województwo mazowieckie

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie ¹ , pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mariusz Frankowski, Wojewoda Mazowiecki ² , od 14 grudnia 2023 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: <ul style="list-style-type: none">– Tobiasz Bocheński, Wojewoda Mazowiecki od 18 kwietnia 2023 r. do 13 grudnia 2023 r.– Sylwester Dąbrowski, I Wicewojewoda Mazowiecki, od 1 kwietnia 2023 r.³ do 17 kwietnia 2023 r.– Konstanty Radziwiłł, Wojewoda Mazowiecki, od 25 listopada 2019 r. do 31 marca 2023 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrole	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Kamila Kucharska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/18/2024 z 4 stycznia 2024 r.2. Bartosz Pomykała, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/19/2024 z 4 stycznia 2024 r.3. Dorota Białecka, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/17/2024 z 4 stycznia 2024 r.4. Rafał Ulewicz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/16/2024 z 4 stycznia 2024 r. <p>(akta kontroli tom 1 str. 1-4)</p>

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	<p>Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2023, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 85/14 – województwo mazowieckie oraz ocena wykonania planów finansowych jednostek finansowanych w ramach tej części budżetu państwa.</p> <p>Ocenie podlegały w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none">– działania związane z egzekucją dochodów budżetowych,– realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz wybranych sprawozdań za IV kwartał 2023 r. w zakresie operacji finansowych,– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań,– nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵, w tym:<ul style="list-style-type: none">– nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek,– nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 85/14 – województwo mazowieckie.
--------------	--

¹ Dalej także: Urząd albo MUW.

² Dalej także: Wojewoda.

³ Na podstawie § 4 ust. 3 statutu Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, nadanego zarządzeniem nr 928 Wojewody Mazowieckiego z dnia 11 grudnia 2018 r. (Dz. Urz. Województwa Mazowieckiego poz. 13018).

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623; dalej: ustawa o NIK.

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.; dalej: ufp.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku poprzedniego oraz badanie skuteczności podejmowanych przez dysponenta działań windykacyjnych.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analizy stanu należności pozostałych do zapłaty,
- szczegółowej kontroli windykacji zaległości,
- analizy realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontroli prawidłowości zmian budżetu dokonywanych w części 85/14 – województwo mazowieckie w trakcie roku budżetowego,
- kontroli prawidłowości zmian wynikających z podziału rezerw celowych,
- kontroli prawidłowości dokonanych blokad,
- kontroli przestrzegania ustalonych dla części 85/14 – województwo mazowieckie limitów wydatków, w tym limitów środków na wynagrodzenia,
- kontroli wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,
- szczegółowej analizy wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia,
- analizy wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- analizy przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji,
- analizy stanu zobowiązań,
- analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa i budżetu środków europejskich przez podległe jednostki finansowane w ramach części 85/14 – województwo mazowieckie.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe kontrolowanej działalności.*

Do oceny wykonania budżetu państwa w części 85/14 – województwo mazowieckie wykorzystano również wyniki kontroli wykonania planu finansowego na 2023 r. przez MUW i przez Komendę Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie⁶ oraz wykorzystania przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie dotacji celowej z budżetu państwa na zadanie z zakresu administracji rządowej dotyczące organizowania, finansowania i zapewnienia warunków do odbywania przez lekarzy stażu podyplomowego.

III. Ocena ogólna⁷ kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2023 r. w części 85/14 – województwo mazowieckie.

Ocenę sformułowano na podstawie analizy porównawczej dochodów w części 85/14 i dysponenta III stopnia z danymi roku 2022 oraz szczegółowego badania 13,3% (704 360,0 tys. zł) zrealizowanych w części 85/14 wydatków z budżetu państwa i budżetu środków europejskich. Wydatki zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, określonych w ufp i aktach wykonawczych do tej ustawy. W rezultacie wydatkowania środków osiągnięto cele prowadzonej działalności zaplanowane w planie finansowym. W toku kontroli stwierdzono przypadki występowania o środki z rezerwy ogólnej budżetu państwa i przeznaczania ich na zadania niewynikające z zaistnienia sytuacji nagłych, których wystąpienia nie można było przewidzieć.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje sporządzone przez dysponenta części 85/14 łączne sprawozdania roczne za 2023 r. oraz jednostkowe sprawozdania roczne MUW.

OCENA OGÓLNA

Uzasadnienie
oceny ogólnej

⁶ Dalej: KW PSP.

⁷ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2023 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej, stosuje się ocenę w formie opisowej.

Sprawozdania łączne dysponenta części 85/14 zostały sporządzone terminowo, na podstawie danych wynikających ze sprawozdań jednostkowych podległych dysponentów, a sprawozdania jednostkowe MUW na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na realizację budżetu w części 85/14 i polegały m.in. na:

- niezapewnieniu w pełni rzetelnego nadzoru nad prawidłowym wykorzystaniem środków dotacji udzielonych z budżetu państwa na finansowanie staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentyków, w części przeznaczonych na koszty obsługi tego zadania,
- nieterminowym wnioskowaniu o podział środków rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonych na dotację celową dla jednostek samorządu terytorialnego na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego,
- opóźnieniu w zablokowaniu środków uzyskanych z rezerwy ogólnej budżetu państwa i niewykorzystanych na realizację zadania, tj. posiadanych w nadmiarze.

OBSZAR

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁸ kontrolowanej działalności

1. Dochody budżetowe – windykacja należności

Opis stanu faktycznego

Zrealizowane w części 85/14 – województwo mazowieckie w 2023 r. dochody w kwocie 674 652,7 tys. zł były o 44,4% wyższe od kwoty ujętej w ustawie budżetowej na rok 2023 i o 1,8% niższe niż dochody uzyskane w 2022 r.⁹ Głównym źródłem dochodów były wpływy z tytułu gospodarki gruntami i nieruchomościami – 432 430,2 tys. zł (64,1% dochodów ogółem), z tytułu świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego – 64 261,9 tys. zł (9,5%), z tytułu kar i opłat pobieranych przez powiatowe inspektoraty weterynarii¹⁰ – 55 237,1 tys. zł (8,2%). Wyższa o 207 279,7 tys. zł realizacja prognozowanych dochodów w części 85/14 spowodowana była głównie zwiększeniem o:

- 132 430,2 tys. zł wpływów z tytułu m.in. użytkowania wieczystego gruntów, najmu i dzierżawy nieruchomości Skarbu Państwa, sprzedaży nieruchomości i przekształcenia użytkowania wieczystego we własność,
- 20 261,9 tys. zł z tytułu świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, w tym wpływów stanowiących zwrot nienależnie pobranego świadczenia, wpływów z tytułu funduszu alimentacyjnego oraz odsetek od nienależnie pobranych świadczeń,
- 13 123,3 tys. zł wpływów do MUW spowodowanych m.in. zwiększoną liczbą złożonych wniosków o wydanie paszportów oraz dokumentów podróży.

(akta kontroli tom 4 str. 1-12, 29-39)

W 2023 r. MUW (dysponent III stopnia) zrealizował dochody w kwocie 55 313,2 tys. zł, tj. o 62,1% wyższej od kwoty zaplanowanej (34 121,0 tys. zł)¹¹ i o 6,4% wyższej od uzyskanej w 2022 r. (52 004,5 tys. zł).

Głównymi źródłami dochodów były wpływy z opłat paszportowych oraz pozostałych opłat konsularnych w kwocie 33 135,3 tys. zł (59,9% dochodów MUW ogółem) oraz z opłat za zezwolenia na pracę i karty pobytu dla cudzoziemców w kwocie 18 993,3 tys. zł (34,3%).

Wyższe wykonanie dochodów w stosunku do planu oraz w stosunku do wykonania w 2022 r. wynikało m.in.: ze zwiększonej liczby złożonych wniosków o wydanie zezwolenia na pracę oraz kart pobytu dla cudzoziemców (18 993,3 tys. zł, tj. o 6 306,4 tys. zł więcej (49,7%), niż

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Tj. o 12 609,0 tys. zł.

¹⁰ Dalej: PIW.

¹¹ Tj. o 21 192,2 tys. zł.

w 2022 r.); wpływów z tytułu zwiększonej liczby wpisów za zmiany w rejestrze podmiotów leczniczych (882,2 tys. zł, tj. o 233,1 tys. zł więcej (35,9%), niż w 2022 r.).

Największy spadek dochodów, o kwotę 2977,0 tys. zł (8,2%), wynikał ze zmniejszonej liczby złożonych wniosków o wydanie paszportów oraz dokumentów podróży. Ponadto ze względu na zmniejszoną wysokość środków zwróconych z lat ubiegłych¹², dochody MUW zmalały o kwotę 603,0 tys. zł (67,7%) w porównaniu z rokiem poprzednim.

(akta kontroli tom 3 str. 242-245)

Na koniec 2023 r., zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, w części 85/14 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 3 285 414,6 tys. zł, w tym zaległości netto 2 810 160,8 tys. zł. Największy udział w zaległościach stanowiły zaległości z tytułu świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczenia społecznego (1 758 901,1 tys. zł – 62,6% ogółem) w dziale 855 Rodzina; Gospodarka gruntami i nieruchomościami w dziale 700 (548 335,1 tys. zł – 19,5% ogółem) oraz z tytułu odsetek od należności po zlikwidowanym Funduszu Skarbu Państwa (322 002,6 tys. zł – 11,5%). W porównaniu do 2022 r. należności pozostałe do zapłaty ogółem były wyższe o 195 981,0 tys. zł (o 6,3%), a zaległości netto wyższe o 199 788,7 tys. zł (o 7,7%).

Zwiększenie stanu należności w 2023 r. w porównaniu do 2022 r. wynikało m.in. z przypisu należności z tytułu świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (wzrost o kwotę 145 008,9 tys. zł), ze zmniejszenia skuteczności działań egzekucyjnych w zakresie gospodarki gruntami i nieruchomościami (wzrost o kwotę 35 054,1 tys. zł) oraz z naliczenia przez Wydział Zdrowia odsetek od kar pieniężnych (wzrost o kwotę 5593,8 tys. zł). Największy wzrost zaległości netto w 2023 r. w porównaniu do roku poprzedniego, tj. o kwotę 134 742,4 tys. zł, dotyczył świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. Ponadto wzrosły zaległości z tytułu: gospodarowania nieruchomościami przez jednostki samorządu terytorialnego o kwotę 52 965,3 tys. zł oraz odsetek od kar za brak wpisu w rejestrze podmiotów leczniczych – 5580,7 tys. zł.

(akta kontroli tom 4 str. 40-57)

W MUW należności pozostałe do zapłaty ogółem na koniec 2023 r. wyniosły 1148,8 tys. zł, w tym zaległości netto 989,1 tys. zł. W porównaniu do 2022 r. należności były wyższe o 283,1 tys. zł (o 32,7%), a zaległości netto wyższe o 134,1 tys. zł (o 15,7%). Główną przyczyną powstania zaległości była większa liczba wystawionych not księgowych z tytułu kar umownych. Ich wartość była o 100,2 tys. zł wyższa niż w 2022 r.

(akta kontroli tom 3 str. 246-247)

Prawidłowość i terminowość podejmowanych działań w celu odzyskania zaległości dysponenta części 85/14 oraz dysponenta III stopnia sprawdzono na próbie 10 zaległości¹³ w kwocie łącznej 11 373,1 tys. zł (0,4% zaległości netto ogółem¹⁴). W wyniku badania nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli tom 3 str. 277-384, tom 4 str. 67-300, 379-383)

Ponadto badaniem szczegółowym objęto pięć spośród najstarszych należności o wartości łącznej 4521,6 tys. zł, (z czego: kwota należności głównych – 722,9 tys. zł; kwota odsetek – 3798,7 tys. zł), które pozostawały nierozliczone na 31 grudnia 2023 r. Ustalono, że postępowania egzekucyjne w sprawie tych należności są w toku, w związku z czym spisanie ich jako nieściągalnych byłoby na tym etapie przedwczesne.

(akta kontroli tom 3 str. 387-389)

¹² W 2023 r. kwota zwróconych przez Urząd m.st. Warszawy z tytułu kosztów w eksploatacji budynku była niższa niż w 2022 r.

¹³ Wyboru próby zaległości do badania dokonano w sposób celowy z uwzględnieniem kwoty zaległości, jej wiekowania, okresu przeterminowania, zakresu czynności windykacyjnych oraz wyników analizy stanu zaległości netto i szacowania ryzyka. Do kontroli wytypowano pięć zaległości u dysponenta części 85/14 na kwotę 11 186,1 tys. zł i pięć u dysponenta III stopnia na kwotę 187,0 tys. zł.

¹⁴ Tj. 2 810 160,8 tys. zł.

Ponadto przeanalizowano zmiany kwot zaległości w sześciu rozdziałach¹⁵, które łącznie wyniosły 2 795 533,0 tys. zł i były wyższe od zaległości netto w 2022 r. o 200 236,4 tys. zł (7,7%). Zwiększenie stanu zaległości netto w stosunku do 2022 r. wynikało m.in. ze zwiększenia niewyegzekwowanych kwot należności od dłużników alimentacyjnych. MUW wystosował pismo¹⁶ do 10 jednostek samorządu terytorialnego o udzielenie informacji w zakresie podjętych i planowanych przez nie działań w celu wyegzekwowania zaległych należności oraz wskazania problemów i trudności w prowadzeniu skutecznej egzekucji zaległości z tytułu funduszu alimentacyjnego. Zastępca Dyrektora Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy, w którym zaległości dłużników alimentacyjnych wzrosły o najwyższą kwotę, tj. o 1950,1 tys. zł, poinformował, że wykorzystuje wszystkie możliwe formy działań przewidziane w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹⁷, w tym m.in.: złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo niealimentacji; przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego; wszczęcie, przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego do właściwego komornika sądowego.

(akta kontroli tom 3 str. 399-401)

Wojewoda z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego osiągnął w 2023 r. wpływ w kwocie 56 200,8 tys. zł, tj. o 5470,3 tys. zł wyższe (10,8%) niż w 2022 r.

(akta kontroli tom 2 str. 530)

Kwota przedawnionych należności publicznoprawnych spisanych u dysponenta części 85/14 w 2023 r. wyniosła 297,60 zł. Należności te wynikały z opłat za wydanie postanowienia (w ośmiu przypadkach) oraz w pozostałym przypadku z kary grzywny za niestawiennictwo na wezwanie organu. Przyczyną wszystkich ww. przedawnień było umorzenie postępowania w wyniku nieskutecznej egzekucji. Nie wystąpiły przypadki przedawnienia należności cywilnoprawnych.

(akta kontroli tom 4 str. 376-378)

W 2023 r. w MUW (dysponent III stopnia) nie wystąpiły należności przedawnione.

(akta kontroli tom 3 str. 248)

Dysponent części sprawował nadzór nad dochodzeniem należności i zaległości przez podległych dysponentów. Wojewoda w złożonych wyjaśnieniach wskazał przykłady nadzoru, takie jak: tworzenie comiesięcznych analiz stanu wykonania budżetu w obrębie dochodów budżetowych, weryfikacja sprawozdań, rozmowy telefoniczne z podległymi jednostkami w momencie zauważenia nieprawidłowości, analizowanie kwartalnych wpływów z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych oraz ogólnej kwoty zaległości.

Wojewoda wyjaśnił ponadto, że Wydział Finansów i Budżetu MUW kontynuował proces uszczegółowienia bazy danych, wykorzystywanej w zakresie analizy zaległości wykazywanych w sprawozdaniu Rb-27. Jednostki budżetowe co kwartał przekazywały informacje o przyczynach powstania zaległych należności w jednostce oraz podjętych działaniach w celu ich wyegzekwowania.

(akta kontroli tom 1 str. 518)

Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu MUW oświadczyła, że Wydział Kontroli przeprowadzał kontrole na podstawie ustalonego i zatwierdzonego przez Wojewodę Mazowieckiego Planu Kontroli Zewnętrznych MUW. Ustalany on jest w oparciu o informacje o nieprawidłowościach pozyskiwanych zarówno od komórek organizacyjnych MUW, jak i organów zewnętrznych. Z uwagi na nieuzyskanie informacji oraz brak wniosków, których przedmiotem byłaby windykacja należności, kontrole w powyższym zakresie nie były realizowane.

(akta kontroli tom 1 str. 518-519)

Wojewoda Mazowiecki podjął działania w celu realizacji wniosków pokontrolnych NIK, sformułowanych po kontroli wykonania budżetu państwa w 2022 r. W zakresie wniosku dotyczącego terminowego wyrażania zgody na umarzenie należności cywilnoprawnych przypadających Skarbowi Państwa z tytułu gospodarowania nieruchomościami w MUW utworzono i obsadzono stanowisko odpowiedzialne za całość procesu rozpatrywania

¹⁵ 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami; 71015 Nadzór budowlany; 75095 Pozostała działalność; 85132 Inspekcja Sanitarna; 85195 Pozostała działalność; 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

¹⁶ Nr WF-IV.3125.7.2023 z dnia 5 grudnia 2023 r.

¹⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 1993, ze zm.

wniosek starostów o wyrażenie zgody w powyższym zakresie oraz za obsługę prac powołanego do tego celu zespołu. Ponadto dokonano zmian w regulaminie ww. zespołu, dostosowując procedury do absencji członków zespołu i pracy zdalnej, zwiększono reprezentację Wydziału Finansów i Budżetu oraz rozszerzono sposób opiniowania wniosków o tryb obiegowy. Jak wynika z wyjaśnień Wojewody, w trakcie monitorowania terminowości rozpatrywania wniosków w 2023 r., nie stwierdzono przypadków bezzasadnego przedłużania terminów weryfikacji dokumentów, bądź przewlekłości postępowania. Podjęte działania nie uchroniły jednak przed nieprawidłowością w tym zakresie i w ramach kontroli wykonania budżetu państwa za 2023 r. ponownie stwierdzono naruszenie ustawowego terminu na wyrażenie zgody na umorzenie takich należności.

(akta kontroli tom 1 str. 19-20)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Stwierdzone
nieprawidłowości

Wojewoda Mazowiecki rozpatrzył z przekroczeniem terminu określonego w art. 11 ust. 2¹⁸ ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami¹⁹ wniosek Zarządu Mienia Skarbu Państwa w Warszawie²⁰, działającego w imieniu Prezydenta m.st. Warszawy, w sprawie wyrażenia zgody na umorzenie w części opłaty rocznej za 2022 r. z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Skarbu Państwa, złożony w MUW 4 kwietnia 2023 r.²¹, na podstawie art. 12a ust. 2 ww. ustawy. Wojewoda wyraził zgodę na umorzenie ww. należności w łącznej kwocie głównej 105 819,00 zł w drodze zarządzenia z dnia 14 sierpnia 2023 r. (tj. po upływie 132 dni od wpływu wniosku do MUW). O przyczynie wydłużenia terminu rozpatrzenia wniosku wnioskodawcę zawiadomiono pismami z dnia 3 lipca 2023 r. (po upływie 90 dni od wpływu wniosku do MUW) oraz 31 lipca 2023 r. (po upływie 118 dni od wpływu wniosku), wskazując w nich nowy termin przedstawienia stanowiska Wojewody odpowiednio do 31 lipca 2023 r. oraz 14 sierpnia 2023 r. Jako uzasadnienie przedłużenia ww. terminów podano trwającą analizę zgromadzonej dokumentacji.

(akta kontroli tom 4 str. 429-478)

Wojewoda wyjaśnił, że wniosek Dyrektora ZMSP, działającego w imieniu Prezydenta m.st. Warszawy, wymagał szczegółowych wyjaśnień i uzupełnień w zakresie treści złożonych dokumentów, a także doprecyzowania przesłanek mogących mieć wpływ na stanowisko Wojewody. Pierwsze zawiadomienie o terminie zajęcia stanowiska w sprawie zostało przesłane 3 lipca 2023 r., gdyż jak wyjaśnił Wojewoda, w okresie od 3 kwietnia (daty wpływu wniosku) do 30 czerwca 2023 r. prowadzone były intensywne robocze ustalenia zmierzające do określenia ostatecznego zakresu wniosku ZMSP i kluczowych przesłanek. Wojewoda podał, że pracownik MUW, dokonujący merytorycznej oceny wniosku, zarejestrował wniosek 16 czerwca 2023 r., a po otrzymaniu 30 czerwca 2023 r. ostatniego mailowego potwierdzenia, co do zakresu wniosku – uznał ten dzień za datę jego formalnego procedowania przez Zespół, ponieważ zgodnie z ustawą o gospodarce nieruchomościami (art. 23a ust. 4) rozpatrzenie wniosku następuje w terminie miesiąca od dnia doręczenia wojewodzie kompletnego wniosku spełniającego wskazane wymagania.

Wojewoda dodał ponadto, że pracownicy ZMSP i MUW pozostawali w ciągłym kontakcie i współpracy, zaś wysokość umarzonej kwoty, okoliczności, w jakich doszło do powstania zadłużenia, a także konieczność zweryfikowania podkreślonej przez ZMSP roli dłużnika w procesie świadczenia pomocy humanitarnej na rzecz ludności uchodźczej z terenów Ukrainy objętej konfliktem zbrojnym uzasadniały drobiazgowość badania, zarówno przed wszczęciem prac zespołu oceniającego, jak i w trakcie. Zdaniem Wojewody, biorąc powyższe pod uwagę, nie można mówić o opieszałości w postępowaniu organu.

(akta kontroli tom 1 str. 565, tom 4 str. 479-481)

NIK, odnosząc się do wyjaśnień Wojewody, zwraca uwagę, że zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, wyrażenie zgody przez wojewodę następuje w drodze zarządzenia wojewody w terminie miesiąca od złożenia odpowiedniego wniosku przez

¹⁸ Tj. miesiąca od złożenia wniosku.

¹⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 344, ze zm.; dalej: ustawa o gospodarce nieruchomościami.

²⁰ Dalej: ZMSP.

²¹ Wniosek z dnia 27 marca 2023 r., zn.: WWN.3163.15.104.2020.KZI(31); wpływ do MUW 4 kwietnia 2023 r.

starostę. Natomiast przywołany w wyjaśnieniach przepis art. 23a ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami określa warunki i tryb procedowania z innego rodzaju wnioskami o wyrażenie zgody, o których mowa w art. 13 ust. 2a i 2b, art. 14 ust. 5 lub art. 23 ust. 1 pkt 7 i 7a, nie zaś w art. 12a ust. 2. ww. ustawy. Ponadto zgodnie z przedstawionymi przez MUW dowodami, pierwsze udokumentowane czynności w niniejszej sprawie zostały podjęte przez pracownika dopiero 30 czerwca 2023 r., tj. po upływie 87 dni od dnia wpływu wniosku do MUW.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2023 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie dochodzenia należności.

Ocenę sformułowano na podstawie analizy porównawczej dochodów w części 85/14 i dysponenta III stopnia z danymi roku 2022 oraz analizy 0,6% (15 894,7 tys. zł) zaległości dysponenta części i dysponenta III stopnia.

OBSZAR

2. Wydatki

2.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2023 wydatki w części 85/14 zostały zaplanowane w kwocie 4 063 784,0 tys. zł. Plan wydatków zwiększono środkami z rezerw o 1 219 681,2 tys. zł (tj. o 30,0%), w tym 1 194 750,9 tys. zł z rezerw celowych oraz 24 930,3 tys. zł z rezerwy ogólnej budżetu państwa. W trakcie roku budżet Wojewody Mazowieckiego na 2023 r. został ponadto zwiększony o 13 483,6 tys. zł²². Budżet po zmianach wyniósł 5 296 948,8 tys. zł.

(akta kontroli tom 3 str. 101-130)

Analiza 35 decyzji²³ Wojewody Mazowieckiego w sprawie zmiany planu wydatków w części 85/14 wykazała, że wynikały one z potrzeb zgłoszonych przez jednostki, były celowe i wprowadzono je po otrzymaniu decyzji Ministra Finansów o zwiększeniu planu wydatków.

Szczegółowym badaniem objęto 10 decyzji zwiększających plan środkami z rezerw celowych poz. 52²⁴, 59²⁵ i 68²⁶ o łączną kwotę 330 147,6 tys. zł (tj. o 27,4%²⁷). Środki przyznane w ramach:

- jednej decyzji z rezerwy celowej poz. 52 wykorzystano w kwocie 282 043,9 tys. zł (tj. 98,8%) na dotacje celowe dla jednostek samorządu terytorialnego na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego uczniów w wieku do lat 5. Środków w wysokości 3302,5 tys. zł nie wydatkowano z powodu zmniejszenia liczby uczniów korzystających z wychowania przedszkolnego, z czego 4,8 tys. zł zablokowano na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 2 ufp;
- jednej decyzji z rezerwy celowej poz. 59 wykorzystano w kwocie 9500,0 tys. zł (tj. 100,0%) na realizację przez KW PSP zadania pn. „Samochody pożarnicze do działań z zakresu zwalczania zagrożeń dla środowiska”²⁸. Ze środków sfinansowano zakup 24 samochodów pożarniczych;

²² Zwiększenia i zmniejszenia na podstawie decyzji: Prezesa Rady Ministrów nr MF/BP6.4143.10.1.2023.PRM z 7 kwietnia 2023 r. (decyzja WM nr 33 z 11 kwietnia 2023 r.) zmniejszającej o kwotę 259,0 tys. zł planowane wydatki budżetowe, w tym wynagrodzenia, w dziale 010, rozdział 01023, na podstawie § 2 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 8 marca 2023 r. w sprawie przeniesienia planowanych wydatków budżetowych, w tym wynagrodzeń, określonych w ustawie budżetowej na rok 2023 (Dz. U. poz. 494), wydanego na podstawie art. 7 ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 177); Ministra Finansów nr MF/BP6.4143.18.3.2023.ZUB z 17 sierpnia 2023 r. (decyzja WM nr 130 z 28 sierpnia 2023 r.) zwiększającej planowane wydatki o kwotę 13 622,00 tys. zł, na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2023 (Dz. U. poz. 1574); Ministra Finansów nr MF/FS7.4143.3.237.2023.MF.3647 z 8 września 2023 r. (decyzja WM nr 143 z 12 września 2023 r.) zwiększającej planowane wydatki o kwotę 120,6 tys. zł, w dziale 754, z przeznaczeniem dla Komendy Wojewódzkiej oraz komend powiatowych/miejskich Państwowej Straży Pożarnej na dostosowanie planu wydatków do aktualnych potrzeb.

²³ W tym 10 decyzji dotyczących rezerw celowych budżetu państwa na kwotę 330 147,6 tys. zł, czterech dotyczących rezerw budżetu środków europejskich na kwotę 13 301,1 tys. zł oraz 21 dotyczących środków z rezerwy ogólnej na kwotę 24 930,3 tys. zł.

²⁴ Rezerwa celowa poz. 52 – Zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego.

²⁵ Rezerwa celowa poz. 59 – Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

²⁶ Rezerwa celowa poz. 68 – Środki na zadania w obszarze zdrowia.

²⁷ Kwot zwiększających plan środkami z rezerw celowych, bez uwzględnienia korekt, anulacji i zmniejszeń.

²⁸ Zgodnie z umową nr 1212/2023/Wn07/NZ-ur-lz/D zawartą 19 czerwca 2023 r. przez KW PSP z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zmienioną aneksami nr: 1/1014 oraz 2/1434.

- ośmiu decyzji z rezerwy celowej poz. 68 wykorzystano w kwocie 30 699,1 tys. zł (tj. 87,0%) m.in. na dotację celową dla Marszałka Województwa Mazowieckiego²⁹ na realizację zadania zleconego z zakresu administracji rządowej – organizację, finansowanie oraz zapewnienie warunków odbywania stażu podyplomowego przez absolwentów studiów lekarskich i lekarsko-dentystycznych, zgodnie z art. 15i ust. 1 i 2 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry³⁰; na sfinansowanie dodatkowych stanowisk dyspozytorów medycznych w Warszawie³¹ oraz w Siedlcach³²; na sfinansowanie podwyżek wynagrodzeń od 1 lipca 2023 r. dla pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w Wojewódzkiej oraz w Powiatowych Stacjach Sanitarno-Epidemiologicznych³³. Środków w wysokości 4602,1 tys. zł nie wydatkowano m.in. ze względu na niezłożenie przez podmioty lecznicze wniosków o środki na finansowanie staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystry oraz oszczędności kwot przeznaczonych na podwyżki, które powstały w związku z nieobecnością pracowników, spowodowaną chorobą lub odejściem na emeryturę. Z ww. niewykorzystanych środków 192,7 tys. zł zablokowano na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 2 ufp.

W toku badania ustalono, że wniosek Wojewody Mazowieckiego o wydanie decyzji budżetowej na rok 2023³⁴ w sprawie zwiększenia planu wydatków środkami z rezerwy celowej budżetu państwa poz. 52 został sporządzony i przekazany do Ministra Finansów w dniu 14 marca 2023 r., tj. po upływie 26 dni od wpływu do MUW pisma Ministra Edukacji i Nauki³⁵ z informacją o podziale środków ww. rezerwy. Zgodnie z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 grudnia 2017 r. w sprawie udzielania jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego³⁶ wojewoda, po otrzymaniu informacji o podziale, w terminie 14 dni sporządza i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wnioski o zwiększenie wydatków w części budżetu państwa będącej w dyspozycji wojewody. Szczegółowy opis zamieszczono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom 2 str. 127-263)

Środki przyznane z rezerw budżetu środków europejskich³⁷ w ramach czterech objętych badaniem decyzji zostały wykorzystane w kwocie 10 043,9 tys. zł (tj. 75,5%), zgodnie z przeznaczeniem, na realizację:

- projektu pn. „Wzmocnienie infrastruktury powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych w celu zwiększenia efektywności ich działania” w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020³⁸, przez PSSE w Mińsku Mazowieckim oraz PSSE w Warszawie. W ramach projektu sfinansowano m.in. wymianę stolarki okiennej i drzwi zewnętrznych, zakupy sprzętu informatycznego i oprogramowania oraz wyposażenia administracyjno-biurowego;
- projektu pn. „Wsparcie systemu ratowniczo – gaśniczego” w ramach POIiŚ 2014-2020 przez KW PSP, w ramach którego sfinansowano m.in. zakup: samochodu wsparcia dekontaminacji podczas działań medycznych przy zagrożeniach chemicznych, biologicznych, radiologicznych, nuklearnych i wybuchowych; autobusu do przewozu osób; wielofunkcyjnego pojazdu typu quad oraz wielofunkcyjnego pojazdu typu UTV z alternatywnym napędem gąsienicowym;
- zadań wynikających z Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2022–2029³⁹ przez ostatecznych odbiorców wsparcia, niebędących jednostkami samorządu terytorialnego.

²⁹ Dalej: Marszałek.

³⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 1516, ze zm.; dalej: ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentystry.

³¹ Pięć etatów od 1 czerwca 2023 r.

³² Pięć etatów od 1 października 2023 r.

³³ Dalej: PSSE.

³⁴ Symbol 85/14.4143.1.177.2023.WMF-A.

³⁵ Pismo z 16 lutego 2023 r. nr DBF-WKP 2.3132.8.2023.JS wraz z załącznikami.

³⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 2703; dalej: rozporządzenie MEiN ws. udzielania jst dotacji na dofinansowanie zadań wychowania przedszkolnego.

³⁷ Z rezerwy celowej poz. 98.

³⁸ Dalej: POIiŚ 2014-2020.

³⁹ Dalej: Program „MALUCH+” 2022–2029.

Pozostałe środki w kwocie 3257,1 tys. zł zablokowano, co wynikało m.in. z rezygnacji i odstąpienia od zawarcia umowy w ramach Programu „MALUCH+” 2022–2029 lub niewystąpienia ostatecznych odbiorców o pełne kwoty wsparcia wynikające z ofert konkursowych, a także przesunięcia planowanych terminów zawierania umów oraz harmonogramów wypłat środków.

(akta kontroli tom 2 str. 264-281)

Analiza wszystkich 21 decyzji Wojewody Mazowieckiego w sprawie zmiany planu wydatków w części 85/14 środkami z rezerwy ogólnej wykazała, że środki te wykorzystano w łącznej kwocie 24 580,1 tys. zł (tj. 98,6%).

W przypadku 17 decyzji środki rezerwy ogólnej uruchomione zostały przez dysponenta części 85/14 na wniosek jst⁴⁰, a w dwóch kolejnych na wniosek podległego dysponenta III stopnia – Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej. Przyznane na podstawie tych decyzji środki wykorzystano na:

- odtworzenie sprzętu i wyposażenia zużytego i zniszczonego podczas działań ratowniczych polskiej grupy poszukiwawczo-ratowniczej PSP po trzęsieniu ziemi w Turcji (w kwocie 550,9 tys. zł);
- wydatki majątkowe 15 jst, m.in. na: przebudowę drogi gminnej, budowę sali gimnastycznej z zapleczem sportowym, zakupy samochodów ratowniczo-gaśniczych dla jednostek OSP, rozbudowę lub wyposażenie placówek zdrowotnych, rozbudowę przedszkola i utworzenie oddziałów żłobkowych, budowę systemu monitoringu miasta (łącznie 20 463,8 tys. zł);
- zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego do zachowania gotowości operacyjnej PSP oraz modernizację użytkowanych obiektów Komend Miejskich PSP w Siedlcach oraz m.st. Warszawa (łącznie 1049,6 tys. zł).

Potrzeby dotyczące realizowanych przez jst oraz PSP zadań inwestycyjnych zostały zgłoszone do Wojewody Mazowieckiego przez te jednostki dopiero w 2023 r., zatem Wojewoda Mazowiecki nie mógł ująć tych wydatków w budżecie na etapie planowania. Po zbadaniu wniosku jst pod względem spełniania przesłanek wynikających z przepisów prawa oraz po uznaniu za zasadne dofinansowania danej inwestycji, Wojewoda Mazowiecki wystąpił do Prezesa Rady Ministrów ze stosownym wnioskiem.

(akta kontroli tom 2 str. 3-13, 100-126, 582)

W przypadku dwóch kolejnych decyzji zwiększających plan wydatków dysponenta części 85/14 środkami z rezerwy ogólnej w łącznej kwocie 2645,4 tys. zł uruchomienie środków nastąpiło w związku z pismami skierowanymi do Wojewody Mazowieckiego z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów⁴¹. Uruchomione na podstawie tych decyzji środki zostały przeznaczone na:

- prace remontowe grobów wojennych znajdujących się w złym stanie na terenie województwa mazowieckiego – prośbę o wytypowanie obiektów, które wymagają podjęcia pilnych działań przekazał Pełnomocnik Prezesa Rady Ministrów do spraw reformy regulacji administracyjnych związanych z ruchem naturalnym ludności i ochrony miejsc pamięci⁴²; otrzymaną na ten cel kwotę 100,4 tys. zł wykorzystano niemal w 100%⁴³ na remont mogił w Pruszkowie i Nieporęcie;
- sfinansowanie przez MUW kosztów organizacji wydarzenia pn. Ogólnopolskie Święto „Wdzięczni Polskiej Wsi” – dyspozycję zorganizowania przez Wojewodę Mazowieckiego ww. uroczystości, w dniu 16 września 2023 r. w miejscowości Miętne, przekazano w piśmie Zastępcy Szefa KPRM z dnia 31 sierpnia 2023 r., informując jednocześnie o możliwości złożenia wniosku o przyznanie środków

⁴⁰ W dwóch sprawach wnioski o środki z rezerwy ogólnej jst (gm. Tarczyn, gm. Borkowice) skierowały do Prezesa Rady Ministrów. Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów przekazał je do Wojewody Mazowieckiego, wskazując na konieczność złożenia wniosku, zgodnie z § 1a ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lutego 2017 r. w sprawie dysponowania rezerwą ogólną budżetu państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 473). Z uwagi na braki w dokumentacji Wojewoda nie złożył wniosków w terminie, o którym mowa w z § 1a ust. 2 pkt 1 ww. rozporządzenia i dopiero po jej uzupełnieniu wystąpił o środki z rezerwy ogólnej.

⁴¹ Dalej: KPRM.

⁴² Pismo nr SWL.511.1.2023 z dnia 9 stycznia 2023 r.

⁴³ Niewykorzystane środki wyniosły 3,23 zł.

z rezerwy ogólnej na ten cel. Z otrzymanej kwoty 2545,0 tys. zł⁴⁴ wykorzystano 94,9% (tj. 2415,3 tys. zł). Pozostałe środki (129,7 tys. zł) zablokowano na podstawie decyzji Wojewody Mazowieckiego nr 39/2023 z 21 grudnia 2023 r., pomimo, że ostateczne rozliczenie z wykonawcą tego zadania nastąpiło 28 września 2023 r. – szczególnie w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Ustalono ponadto, że w przypadku środków na realizację zadań Wojewody wynikających z art. 5a ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych⁴⁵, w planie finansowym dysponenta części 85/14 na 2023 r. zaplanowano je w wysokości takiej samej jak na rok 2022, tj. 2464,0 tys. zł.

(akta kontroli tom 2 str. 1-7, 14-38, 582, tom 3 str. 1-13)

Dyrektor WFiB MUW oświadczyła, że wysokość planowanych wydatków na ww. zadanie – w dziale 710, rozdz. 71035 (Cmentarze) – szacowana jest na podstawie wniosków o przyznanie dotacji otrzymanych z jst. W 2023 r. Wojewoda Mazowiecki nie wnioskował o dodatkowe środki do ujęcia w części 85/14, ani nie występował do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego o utworzenie odrębnej pozycji rezerw celowych na sfinansowanie ww. zadań. Wnioski dotyczące remontu mogił wojennych z Urzędu Miasta Pruszków i Urzędu Gminy Nieporęt wpłynęły do MUW po przygotowaniu projektu budżetu na 2023 r. (tj. 4 października 2022 r. i 11 października 2022 r.).

(akta kontroli tom 2 str. 523, 527-528)

W odniesieniu do opisanych powyżej dwóch decyzji zwiększających wydatki w części 85/14, NIK zauważa, że na problem dotyczący finansowania środkami rezerwy ogólnej budżetu państwa zadań niewymagających podjęcia natychmiastowych działań i na konieczność planowania adekwatnych środków na etapie opracowania planu finansowego Izba zwracała uwagę w wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Wojewody Mazowieckiego po kontroli P/23/001 Wykonanie budżetu państwa w 2022 r. W ocenie NIK, w przypadku ww. zadań nie zachodziły przesłanki uzasadniające uruchomienie środków z rezerwy ogólnej budżetu państwa. Zadania te nie miały charakteru nieprzewidywalnych wydarzeń, wymagających podjęcia natychmiastowych działań, których nie można zaplanować. Bezsporne pozostaje, że dysponent części 85/14 na etapie opracowania budżetu nie jest w stanie przewidzieć potrzeb finansowych na zadania, które zostaną mu powierzone w trakcie roku budżetowego. Nie wyklucza to jednak okoliczności, że pomysłodawcy przedsięwzięć środki na realizację planowanych zadań powinni uwzględnić w planach finansowych jednostek odpowiedzialnych za ich realizację już na etapie planowania budżetowego. Nie były to bowiem zadania, których organizacji i finansowania nie można było przewidzieć.

W 2023 r. Wojewoda Mazowiecki zablokował⁴⁶ 41 553,9 tys. zł planowanych wydatków z budżetu państwa oraz 3513,0 tys. zł z budżetu środków europejskich. Tylko jedną decyzję o blokowaniu wydano w listopadzie, pozostałe w łącznej kwocie 45 060,6 tys. zł zostały wydane w grudniu 2023 r. Blokad dokonywano z powodu nadmiaru posiadanych środków, nie wystąpiły przypadki blokowania planowanych wydatków z tytułu opóźnień w realizacji zadań lub niegospodarności w jednostkach. Spośród zablokowanych wydatków 46,4% (20 898,5 tys. zł) dotyczyło środków pozyskanych z rezerw celowych oraz rezerwy ogólnej budżetu państwa.

Badanie szczegółowe jednej decyzji⁴⁷ Wojewody Mazowieckiego, dotyczącej blokady na kwotę 9439,7 tys. zł (tj. 20,9% ogólnej sumy blokad dokonanych przez dysponenta części), nie wykazało nieprawidłowości. Blokada wynikała z nadmiaru posiadanych środków. Środki nie zostały wykorzystane w 100% ze względu na brak wniosków w rozdziale 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami – na regulowanie należności stanowiących zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa.

(akta kontroli tom 3 str. 174-221)

⁴⁴ Na podstawie zarządzenia nr 388 Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 września 2023 r. oraz decyzji Ministra Finansów z 14 września 2023 r. Nr MF/FS3.4143.3.273.2023.MF.4036, w związku z wnioskiem Wojewody Mazowieckiego z 12 września 2023 r. (85/14.4143.1.630.2023.WMF-A).

⁴⁵ Dz. U. z 2018 r. poz. 2337.

⁴⁶ Łącznie 66 decyzji w sprawie blokowania wydatków w budżecie województwa mazowieckiego.

⁴⁷ Decyzja nr 66/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r.

Prezes Rady Ministrów nie wydał Wojewodzie Mazowieckiemu polecenia wypłaty środków na Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 lub Fundusz Pomocy.

(akta kontroli tom 1 str. 512)

Wydatki w części 85/14 w 2023 r. zrealizowano w kwocie 5 208 340,5 tys. zł, tj. o 1,7% niższej od planu po zmianach i o 34,8% niższej od wykonania w 2022 r. (o 2 778 214,0 tys. zł). Na dotacje celowe dla jst i jednostek spoza sektora finansów publicznych wydatkowano łącznie 4 013 539,9 tys. zł⁴⁸ (77,1% wydatków ogółem), w tym na zadania własne jst 860 776,5 tys. zł oraz na zadania zlecone jst 3 063 373,7 tys. zł. Wydatki zespolonych służb, inspekcji i straży wyniosły 880 201,3 tys. zł (16,9%), wydatki MUW 299 341,8 tys. zł (5,7%), a pozostałe wydatki⁴⁹ 15 257,5 tys. zł (0,3%).

Główne pozycje wydatków w grupie dotacji⁵⁰ stanowiły dotacje: dla gmin na realizację świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłków dla opiekunów i wypłatę jednorazowych świadczeń w ramach programu „Za życiem” w kwocie 1 691 572,3 tys. zł (32,5%), dla powiatów na działalność komend (powiatowych i miejskich) Państwowej Straży Pożarnej w kwocie 457 565,0 tys. zł (8,8%) oraz dla gmin na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego w kwocie 255 282,9 tys. zł (4,9%).

(akta kontroli tom 3 str. 93, 100)

W 2023 r., w porównaniu do 2022 r., nastąpił znaczący spadek wydatków na dotacje⁵¹, tj. o 2 985 454,1 tys. zł (o 56,6%). Było to spowodowane przejęciem (od czerwca 2022 r.)⁵² prowadzenia postępowań w sprawie świadczenia wychowawczego oraz jego wypłaty przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych⁵³, jak również przekazaniem (od stycznia 2023 r.) finansowania zadań zespołów ratownictwa medycznego z części, której dysponentem jest Wojewoda do Narodowego Funduszu Zdrowia⁵⁴. W następstwie ww. zmian w 2023 r. dysponent części 85/14 nie realizował wydatków na dotacje dla gmin na wypłatę świadczenia wychowawczego oraz dla NFZ na finansowanie zespołów ratownictwa medycznego, podczas gdy w 2022 r. środki wydatkowane na ten cel wyniosły odpowiednio 2 615 776,5 tys. zł oraz 391 717,5 tys. zł. Istotny spadek (o 316 204,3 tys. zł) odnotowano także w wykonaniu wydatków na dotacje celowe dla gmin na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom, przeznaczonych na sfinansowanie dodatków osłonowych⁵⁵, co wynikało z okresowego charakteru tego zadania⁵⁶.

Największe kwotowo zwiększenia planu finansowego w ciągu roku, w zakresie środków na dotacje⁵⁷, dotyczyły:

- środków na dotację celową na realizację własnych zadań bieżących gmin, przeznaczonych na dofinansowanie pobytu dzieci w przedszkolach – plan zwiększono⁵⁸ o kwotę 258 025,8 tys. zł, z której wykonano 98,9% (255 282,9 tys. zł);
- środków na dotację celową na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom na zwrot części podatku

⁴⁸ W grupach paragrafowych „2” i „6”.

⁴⁹ M.in. na sfinansowanie zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa wynikających z wyroków sądowych, wypłaty zasądzonych wyrokami sądowymi rent oraz utrzymanie lotniczych przejść granicznych na obszarze województwa.

⁵⁰ W grupie paragrafowej „2”.

⁵¹ Grupa „2” wydatków wraz z wydatkami na współfinansowanie.

⁵² Jst, co do zasady, zakończyły z dniem 31 maja 2022 r. realizację wypłat świadczenia wychowawczego. Po tym dniu samorządy mogły jeszcze wypłacać świadczenia wynikające z wniosków złożonych do 31 grudnia 2021 r. w przypadku, gdy procedura związana z ustaleniem prawa do nich nie została jeszcze zakończona (np. w związku z toczącym się postępowaniem odwoławczym), a także świadczenia, do których prawo zostało ustalone przez wojewodów w ramach unijnej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w związku z wnioskami złożonymi do 31 maja 2022 r. (do końca grudnia 2021 r. w gminach, a w okresie 1 stycznia – 31 maja 2022 r. w ZUS).

⁵³ Na podstawie ustawy z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 1981, ze zm.).

⁵⁴ Na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2022 r. o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz. 2770).

⁵⁵ Na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz.U. z 2023 r. poz. 759, ze zm.); dalej: ustawa o dodatku osłonowym.

⁵⁶ Zgodnie z art. 2 ust. 8 ustawy o dodatku osłonowym, dodatek osłonowy był wypłacany za okres od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r., w związku z tym realizacja zadania przypadła głównie na 2022 rok. W 2023 r. wypłacane były tylko dodatki osłonowe, które z uwagi na przedłużone postępowanie administracyjne nie mogły być wypłacone w 2022 r.

⁵⁷ W grupie paragrafowej „2”.

⁵⁸ Środkami z rezerwy celowej budżetu państwa poz. 52.

akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych oraz na pokrycie kosztów postępowania w sprawie jego zwrotu – plan zwiększono⁵⁹ o kwotę 251 120,1 tys. zł, z której wykonano 99,8% (250 622,9 tys. zł).

(akta kontroli tom 3 str. 42-50)

Szczegółowe badanie wydatków na dotacje na kwotę 327 815,3 tys. zł (8,2% wydatków na dotacje ogółem⁶⁰) wykazało, że zaplanowane i przekazane środki wynikały ze sporządzonych przez jednostki zapotrzebowań lub kalkulacji potrzeb, zweryfikowanych przez wydziały merytoryczne MUW. Terminy przekazywania przez Wojewodę Mazowieckiego transz dotacji umożliwiały prawidłowe wykonanie zadań i realizację założonych celów. Środki przekazane w ramach dotacji były wystarczające na realizację zadań, a objęte badaniem jst nie informowały MUW o niepełnej realizacji zadań i celów założonych przy udzielaniu dotacji. Rozliczenie dotacji następowało zgodnie z zasadami określonymi w ufp i z innymi obowiązującymi przepisami szczególnymi.

W zbadanych przypadkach dotacje zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem na:

- finansowanie przez Marszałka zadania z zakresu administracji rządowej dotyczącego organizowania, finansowania i zapewnienia warunków do odbywania przez lekarzy staży podyplomowego, na podstawie art. 15i ust. 1 i 2 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry w łącznej kwocie 105 529,9 tys. zł, za wyjątkiem opisanego poniżej sposobu pokrycia kosztów obsługi ww. zadania;
- dofinansowanie własnych zadań bieżących wybranych gmin⁶¹ w zakresie wychowania przedszkolnego uczniów, na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych⁶² w łącznej kwocie 150 719,2 tys. zł;
- dofinansowanie własnych zadań wybranych powiatów⁶³ z zakresu pomocy społecznej, tj. prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym, na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁶⁴, w tym na dofinansowanie wypłaty dodatków do wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla pracowników zatrudnionych w domach pomocy społecznej⁶⁵, w łącznej kwocie 71 566,2 tys. zł.

Na podstawie składanych przez beneficjentów dotacji rozliczeń oraz sprawozdań, Wojewoda Mazowiecki⁶⁶ dokonywał oceny wykorzystania dotacji, realizacji celów założonych przy ich udzielaniu oraz efektów rzeczowych.

W toku kontroli ustalono, że z przekazywanych przez Marszałka w trakcie 2023 r. informacji o wykorzystaniu środków dotacji na finansowanie staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystry (według stanu na dzień 30 czerwca 2023 r.⁶⁷ oraz na dzień 31 sierpnia 2023 r.⁶⁸) i przewidywanym ich wykorzystaniu w 2023 r., jak również ze sprawozdania rocznego

⁵⁹ Środkami z rezerw celowych budżetu państwa poz. 7 (Dopłaty do paliwa rolniczego), 16 (Zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa), 72 (Wydatki związane ze zwalczaniem skutków, w tym społeczno-gospodarczych, kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym w Ukrainie).

⁶⁰ Dotacje w grupach paragrafowych „2” i „6”.

⁶¹ M.st. Warszawa, m. Radom, gm.-m. Plock, m. Siedlce, gm. Piaseczno, gm. Lesznowola, m. Ostrołęka, m. Pruszków, m. i gm. Grodzisk Mazowiecki, m. Marki, m. Ząbki, m. i gm. Wołomin, m. Legionowo, m. Mińsk Mazowiecki.

⁶² Dz. U. z 2023 r. poz. 1400, ze zm.

⁶³ Powiat radomski, powiat plocki, powiat piaseczyński, powiat wyszkowski, m.st. Warszawa.

⁶⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 901, ze zm.

⁶⁵ Środki z rezerwy celowej budżetu państwa poz. 49 i poz. 72, wypłacane w kwocie 600 zł na pracownika, na podstawie umów w sprawie przekazania dotacji celowej, zawieranych pomiędzy Wojewodą Mazowieckim a powiatem.

⁶⁶ W przypadku dotacji na zadania gmin w zakresie wychowania przedszkolnego uczniów oceny wykorzystania środków zgodnie z przeznaczeniem dokonywał Mazowiecki Kurator Oświaty (dalej: MKO) oraz sporządzał i przekazywał do Ministerstwa Edukacji i Nauki, jak również do Wojewody Mazowieckiego, zbiorcze zestawienia z wykorzystania dotacji. Zgodnie z § 30 statutu MUW (zarządzenie Wojewody Mazowieckiego z 27 czerwca 2023 r.) zadania rządowej administracji zespolonej w województwie wykonuje Wojewoda oraz działający pod jego zwierzchnictwem kierownicy zespolonych służb, inspekcji i straży, w tym MKO, do zadań którego (§ 35 statutu) należy realizacja zadań dotyczących oświaty oraz sprawowanie nadzoru pedagogicznego nad publicznymi i niepublicznymi szkołami i placówkami. Do zadań MKO należy m.in. opracowywanie propozycji podziału środków dla jst z rezerw celowych budżetu państwa oraz rozliczania dotacji i środków udzielonych z rezerw celowych (§ 30 pkt 4 i 5 regulaminu organizacyjnego MKO).

⁶⁷ Informacja przekazana przy piśmie z 17 lipca 2023 r. (ZD-Z-1.9052.8.2023.DS), zgodnie z § 1 ust. 6 umowy nr 139/2023/WZ zawartej pomiędzy Wojewodą Mazowieckim a Marszałkiem Województwa Mazowieckiego dnia 28 lutego 2023 r., zmienionej aneksami nr: 1/2023/WZ, 2/2023/WZ, 3/2023/WZ, 4/2023/WZ; dalej: Umowa.

⁶⁸ Informacja przekazana przy piśmie z 13 września 2023 r. (ZD-Z-1.9052.8.2023.DS), skorygowana 19 września 2023 r.

z wykorzystania środków na realizację tego zadania⁶⁹, wynikało, że Marszałek pobierał koszt obsługi zadania, w kwocie 123 zł za każdego finansowanego lekarza stażystę, zarówno na lekarzy rozpoczynających staż w 2023 r., jak również na lekarzy stażystów, którzy rozpoczęli staż w 2022 r. oraz w latach wcześniejszych⁷⁰. Wojewoda w ramach sprawowanego nadzoru, o którym mowa w art. 175 ust. 1 pkt 2 ufp, nie kwestionował stosowanego przez Marszałka sposobu naliczania kosztów obsługi zadania – szczegółowy opis zamieszczono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Dodatkowo zawarta pomiędzy Wojewodą a Marszałkiem umowa przewidywała (w § 5 ust. 4), że Marszałek zobowiązany jest przekazać na rachunek bankowy Wojewody, odsetki naliczone przez bank od środków dotacji gromadzonych na wyodrębnionym, oprocentowanym rachunku bankowym. W umowie pominięto jednak postanowienia art. 255 ust. 1 ufp, zgodnie z którym zarząd jednostki samorządu terytorialnego przekazuje pobrane dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, pomniejszone o określone w odrębnych ustawach dochody budżetowe przysługujące jednostce samorządu terytorialnego z tytułu wykonywania tych zadań oraz art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁷¹, który stanowi, że źródłem dochodów własnych województwa jest 5,0% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej – szczegółowy opis zamieszczono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom 2 str. 282-503)

Wojewoda Mazowiecki wywiązał się z obowiązku podania do publicznej wiadomości wykazu podmiotów, którym przyznano dotacje podmiotowe i celowe.

(akta kontroli tom 1 str. 504-505)

Największe pozycje w zrealizowanych w 2023 r. w części 85/14 wydatkach bieżących jednostek budżetowych⁷² stanowiły środki przeznaczone na wynagrodzenia (640 048,5 tys. zł, tj. 57,4%) oraz na wypłatę odszkodowań dla hodowców z tytułu wystąpienia ognisk choroby zakaźnej zwierząt (39 439,6 tys. zł, tj. 3,5%). Wydatki na wynagrodzenia wzrosły, w porównaniu do 2022 r., o 130 829,6 tys. zł (tj. o 25,6%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2023 r. wyniosło 10 110,0 zł i w porównaniu do 2022 r., było wyższe o 1997,4 zł. W 2023 r. w części 85/14 przeciętne zatrudnienie wynosiło 5284 osób. W porównaniu do 2022 r. przeciętne zatrudnienie było wyższe o 43 osoby m.in. w wyniku zwiększenia liczby etatów w Powiatowych Inspektoratach Weterynarii⁷³.

(akta kontroli tom 3 str. 6-80, tom 4 str. 397-411)

Wydatki majątkowe w części 85/14 wyniosły 187 984,2 tys. zł⁷⁴ (98,0% planu po zmianach) i wzrosły w porównaniu do 2022 r. o 16,4% (o 26 551,5 tys. zł). Wydatki te przeznaczono na: inwestycje (11 243,3 tys. zł), zakupy inwestycyjne (59 098,2 tys. zł) oraz dotacje na zadania inwestycyjne (117 642,7 tys. zł).

Najwyższe zrealizowane wydatki na inwestycje obejmowały modernizację budynku Zakładu Higieny Weterynaryjnej w Warszawie, w tym m.in. utwardzenie terenu pod miejsca postojowe (7100,4 tys. zł, tj. 3,8% wydatków majątkowych).

W ramach zakupów inwestycyjnych największe środki przeznaczono na:

- zakup specjalistycznych samochodów pożarniczych, pojazdów do celów szkoleniowych oraz serwera dla KW PSP (13 534,9 tys. zł, tj. 7,2% wydatków majątkowych),

⁶⁹ Sprawozdanie przekazane przy piśmie z 11 stycznia 2024 r., zgodnie z § 4 ust. 1 Umowy.

⁷⁰ Ustalenie to potwierdzono również w toku kontroli P/24/001 Wykonanie budżetu państwa w 2023 r. – wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa na zadanie z zakresu administracji rządowej dotyczące organizowania, finansowania i zapewnienia warunków do odbywania przez lekarzy stażu podyplomowego, przeprowadzonej w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego, stwierdzając, że Marszałek koszty obsługi ww. zadania pobierał w wysokości 123 zł na lekarza stażystę za każdy rok, a nie w wysokości 123 zł za cały okres odbywania stażu za jednego lekarza.

⁷¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 356; dalej: ustawa o dochodach jst.

⁷² W kwocie 1 115 461,6 tys. zł.

⁷³ Przyznanie środków z rezerwy celowej budżetu państwa poz. 44.

⁷⁴ Grupa paragrafowa 6 wydatków wraz z wydatkami na współfinansowanie.

- zakup sprzętu laboratoryjnego oraz biurowego na potrzeby inspekcji sanitarnej, m.in. dwóch chromatografów cieczowych, dwóch pieców muflowych do mineralizacji próbek żywności, systemu oczyszczania wody, pieca CO wraz z podłączeniami hydraulicznymi i gazowymi, biurowego urządzenia wielofunkcyjnego (9394,7 tys. zł, tj. 5,0%),
- zakup sprzętu na potrzeby powiatowych inspektoratów weterynarii, m.in. samochodów służbowych, kontenerów chłodniczych, urządzeń wielofunkcyjnych, pieca gazowego i serwera (8661,5 tys. zł, tj. 4,6%),
- zakupy na potrzeby MUW, m.in. sprzętu, oprogramowania i licencji niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania infrastruktury teleinformatycznej oraz trzech elektrycznych samochodów typu kombi-van (3716,7 tys. zł, tj. 2,0%).

Środki z dotacji na zadania inwestycyjne przeznaczono głównie na dofinansowanie zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, tj.:

- budowę placówek wychowania przedszkolnego, m.in. przedszkola w gminie Halinów oraz żłobka z oddziałami przedszkolnymi w gminie Kadzidło (17 170,9 tys. zł, tj. 9,1% wydatków majątkowych),
- budowę lub rozbudowę infrastruktury szkół podstawowych, m.in. budowę szkoły podstawowej z oddziałami przedszkolnymi we wsi Szczęsne, gmina Grodzisk Mazowiecki, budowę hali sportowej przy szkole podstawowej w gminie Joniec (15 462,4 tys. zł, tj. 8,2%),
- budowę lub modernizację komend powiatowych Państwowej Straży Pożarnej, m.in. budowę Komendy oraz Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej w Garwolinie, modernizację Komendy w Siedlcach oraz Komendy Miejskiej m.st. Warszawy (15 096,6 tys. zł, tj. 8,0%).

(akta kontroli tom 3 str. 81-92)

W części 85/14 zobowiązania na koniec 2023 r. wyniosły 65 329,8 tys. zł i były wyższe o 6922,1 tys. zł (tj. o 10,6%) od zobowiązań na koniec 2022 r. Dotyczyły głównie dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi oraz faktur, które wpłynęły do MUW po zakończeniu roku budżetowego.

(akta kontroli tom 3 str. 138-159)

W trakcie 2023 r. w części 85/14 wystąpiły przypadki powstania zobowiązań wymagalnych⁷⁵: w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii w Siedlcach⁷⁶, Wojewódzkim Inspektoracie Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Warszawie⁷⁷ i Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Warszawie⁷⁸. Zobowiązania wymagalne w WIW (3,6 tys. zł) dotyczyły stałego zarządu nieruchomości jednego z oddziałów terenowych i powstały w wyniku płatności na błędny numer rachunku bankowego. Po zwrocie wpłaty, ponownie dokonano płatności na właściwy numer rachunku. Zobowiązania wymagalne w WIJHARS (4,2 tys. zł) powstały w wyniku wpłynięcia faktury za zakup paliwa i płynów eksploatacyjnych do floty samochodowej po terminie jej płatności⁷⁹ (w jednostce stosowana jest zasada memoriałowa). Natomiast w WSSE zobowiązania wymagalne dotyczyły niewykazania w opłaconej fakturze pozycji związanych z pakietem medycznym (0,2 tys. zł) oraz błędnego wyliczenia zasiłku (0,8 tys. zł). Po dokonaniu korekt, dokonano płatności. W każdym powyższym przypadku nie naliczono odsetek od nieterminowych płatności zobowiązań. Na koniec 2023 r. w części 85/14 nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli tom 2 str. 582, tom 5 str. 1, 510)

W części 85/14 nie wystąpiły wydatki budżetu państwa, które nie wygasły z upływem 2023 r.

(akta kontroli tom 1 str. 455-456)

⁷⁵ Zobowiązania wymagalne wyniosły: na koniec marca 3,6 tys. zł, na koniec września 4,2 tys. z, na koniec października 45 zł i na koniec listopada 1,0 tys. zł.

⁷⁶ Dalej: WIW.

⁷⁷ Dalej: WIJHARS.

⁷⁸ Dalej: WSSE.

⁷⁹ Faktura nr 0467507257 z 19 września 2023 r. z terminem płatności 29 września 2023 r. wpłynęła do jednostki w dniu 3 października 2023 r. i w tym samym dniu została uregulowana.

W 2023 r. wydatki MUW z budżetu państwa wyniosły 299 341,8 tys. zł i były niższe o 3,3% (tj. o 10 081,6 tys. zł) od planu po zmianach⁸⁰ oraz o 10,7% (tj. 28 990,0 tys. zł) wyższe od wydatków poniesionych w 2022 r.⁸¹ Wzrost wydatków w 2023 r. nastąpił w dwóch grupach ekonomicznych, tj. wydatkach bieżących⁸² – o 46 887,6 tys. zł (tj. o 19,8%) oraz w świadczeniach na rzecz osób fizycznych⁸³ – o 195,6 tys. zł (tj. o 65,3%). Natomiast w grupie wydatków majątkowych⁸⁴ nastąpił spadek o 18 093,2 tys. zł (tj. o 54,1%).

(akta kontroli tom 5 str. 12, 14-23, 25-31, 41-42)

Wydatki na wynagrodzenia pracowników Urzędu wyniosły 170 146,0 tys. zł i w porównaniu do 2022 r. były wyższe o 22,6%⁸⁵. Zwiększenie wydatków na wynagrodzenia w porównaniu z rokiem poprzednim wynikało ze wzrostu kwoty bazowej dla członków korpusu służby cywilnej, przyznania rezerwy celowej na wzrost wynagrodzeń oraz środków na dodatki motywacyjne. W 2023 r. przeciętne zatrudnienie w MUW wynosiło 1596 osób i w stosunku do 2022 r. wzrosło o 7 osób, tj. o 0,4%. W 2023 r. pracownicy MUW otrzymali nagrody w łącznej wysokości 7542,2 tys. zł, średnia kwota nagrody na jednego pracownika wyniosła 4,7 tys. zł. W MUW w 2020 r. zostały wypłacone nagrody w łącznej wysokości 1423,8 tys. zł oraz w 2022 r. – 3572,1 tys. zł. Ich średnia kwota w przeliczeniu na jednego pracownika wyniosła odpowiednio: 1,0 tys. zł oraz 2,2 tys. zł. W 2021 r. w MUW nie wypłacono żadnych nagród.

(akta kontroli tom 3 str. 249-250, 257-258)

Dyrektor Generalna MUW wyjaśniła, że pierwotny fundusz nagród (3% planowanych wynagrodzeń osobowych) wynosił w 2023 r. 4160,0 tys., tj. o 19,0% więcej niż w 2022 r. Wzrost funduszu wynagrodzeń wynikał m.in. z większych środków zaplanowanych w ustawie budżetowej. W 2023 r. wygenerowane zostały oszczędności na funduszu płac (na kwotę 3382,2 tys. zł), które przeznaczono na wypłatę nagród dla pracowników. Źródłem tych oszczędności były absencje pracowników oraz refundacja wynagrodzeń z Funduszu Solidarnościowego oraz ze środków programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS).

(akta kontroli tom 3 str. 238-239)

W MUW w 2023 r. zawarto umowy zlecenia z siedmioma pracownikami, z tytułu których wypłacona im została kwota 34,5 tys. zł. Szczegółowe badanie tych umów wykazało, że pracownicy wykonywali w ich ramach zadania podstawowe, tj. w komórkach merytorycznych MUW. Pięciu pracowników zostało powołanych do komisji egzaminacyjnej do przeprowadzania egzaminów sprawdzających kwalifikacje kandydatów na instruktorów i instruktorów nauki jazdy oraz kandydatów na wykładowców i wykładowców prowadzących szkolenie osób ubiegających się o uzyskanie uprawnienia do kierowania motocyklem, pojazdem silnikowym lub tramwajem⁸⁶. Jeden pracownik zobowiązał się na podstawie umowy⁸⁷, do wykonywania zadań określonych w ustawie z dnia 6 listopada 2008 r. o konsultantach w ochronie zdrowia⁸⁸. Kolejna osoba wykonywała czynności w zakresie obsługi Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności⁸⁹. Stwierdzono, że zadania wykonywane przez tych pracowników na podstawie umów cywilnoprawnych miały charakter doraźny i wynikały z przepisów prawa powszechnie obowiązującego i regulacji wewnętrznych MUW.

(akta kontroli tom 3 str. 390-391)

⁸⁰ Wynoszącego 309 423,4 tys. zł.

⁸¹ Wynoszących 270 351,8 tys. zł.

⁸² Wydatki bieżące wyniosły w 2023 r. – 283 526,4 tys. zł (94,7% wydatków MUW ogółem) i zostały zrealizowane w 97,4% planu po zmianach. Wydatki na realizację programów i projektów z udziałem środków UE wynoszące w tej grupie 3115,8 tys. zł zostały zrealizowane w 61,6% planu po zmianach.

⁸³ Świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły w 2023 r. – 495,2 tys. zł (0,2% wydatków MUW ogółem) i zostały zrealizowane w 90,2% planu po zmianach. Z grupy tej nie współfinansowano wydatków na programy i projekty z udziałem środków UE.

⁸⁴ Wydatki majątkowe wyniosły w 2022 r. – 15 329,1 tys. zł (5,1% wydatków MUW ogółem) i zostały zrealizowane w 85,7% planu po zmianach. Wydatki na realizację programów i projektów z udziałem środków UE zrealizowano w tej grupie w kwocie 4750,8 tys. zł co stanowiło 99,1% planu po zmianach.

⁸⁵ W 2022 r. wydatki na wynagrodzenia wyniosły 138 759,0 tys. zł.

⁸⁶ Na podstawie art. 33 ust. 1 pkt 7 oraz art. 39 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2023 r. poz. 622, ze zm.) oraz zarządzenia Wojewody Mazowieckiego nr 402/23 z dnia 1 września 2023 r.

⁸⁷ Nr 48/2023/WZ z 8 lutego 2023 r.

⁸⁸ Dz. U. z 2024 r. poz. 69.

⁸⁹ Na podstawie umowy zlecenia nr 236/2023/WN z 3 kwietnia 2023 r.

Ponadto analizą objęto umowy zlecenia zawarte w MUW z czterema osobami niebędącymi pracownikami Urzędu, którym wypłacono z tego tytułu 176,1 tys. zł⁹⁰ (8,0% wypłaconych ogółem z tytułu umów zlecenia). Przedmiotem dwóch umów były zadania pomocnicze, tj. sprzątanie pomieszczeń biurowych i pomocniczych w obiekcie użytkowanym przez Delegaturę MUW – Placówkę Zamiejscową w Ostrołęce⁹¹. Pozostałe dwie umowy dotyczyły zadań podstawowych, z czego przedmiotem jednej było świadczenie pomocy prawnej na rzecz Wydziału Skarbu Państwa i Nieruchomości, w tym m.in. doradztwo, reprezentowanie MUW w sprawach toczących się przed sądami⁹², zaś przedmiotem drugiej przygotowywanie odpowiedzi na odwołania od orzeczeń Wojewódzkiego Zespołu do sądów pracy i ubezpieczeń społecznych lub odpowiedzi na skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego⁹³. Stwierdzono, że zakres świadczonych przez te osoby usług wymagał wiedzy specjalistycznej, a kwota wypłaconych im wynagrodzeń zależała od faktycznie wykonanej pracy, w tym m.in. liczby przygotowanych projektów pism oraz spraw toczących się przed sądami.

(akta kontroli tom 3 str. 392-393)

Ustalono ponadto, że w MUW w latach 2020-2023 znacząco wzrosło zatrudnienie na stanowiskach ekspertów⁹⁴, tj. z 53 osób na dzień 1 stycznia 2020 r. do 110 osób na dzień 31 grudnia 2023 r., oraz w charakterze pełnomocnika Wojewody⁹⁵ – z sześciu osób na dzień 1 stycznia 2020 r. do 12 osób na dzień 31 grudnia 2023 r. Liczba doradców⁹⁶ wynosiła na dzień 1 stycznia 2020 r. – dwie osoby, zaś w trakcie 2023 r. – trzy osoby. W latach 2021-2022 oraz na koniec 2023 r. w MUW nie zatrudniano doradców.

(akta kontroli tom 3 str. 222-233)

Dyrektor Generalna MUW wyjaśniła, że wzrost zatrudnienia na stanowiskach ekspertów, niewchodzących w skład korpusu służby cywilnej, spowodowany był m.in. wzrostem liczby zadań nałożonych na Urząd w związku z pandemią COVID-19 oraz wojną na Ukrainie i związaną z tym potrzebą pilnego zatrudnienia pracowników do realizacji nowych zadań; kilkukrotnym powtarzaniem naborów do służby cywilnej niezakończonych wyłonieniem kandydatów do zatrudnienia, w związku z czym na nieobsadzone stanowiska zatrudniano osoby poza korpusem; potrzebą pilnego zatrudnienia specjalistów w danej dziedzinie. Wyjaśniła ponadto, że funkcję pełnomocnika Wojewody w głównej mierze powierzano pracownikom MUW, a decyzję o jej powierzeniu podejmowano m.in. w związku z poleceniami, które Urząd otrzymywał do wykonania (np. Pełnomocnik ds. Węgla) lub do prowadzenia spraw wynikających z przepisów prawa innych niż ustawa o wojewodzie (np. Pełnomocnik ds. ekonomii społecznej, którego zakres pełnomocnictwa obejmuje prowadzenie spraw pozostających w kompetencji Wojewody na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej⁹⁷).

(akta kontroli tom 3 str. 234-241)

Szczegółowe badanie planu zadań inwestycyjnych MUW⁹⁸ wykazało, iż dokonano łącznie 54 zmian planu, w tym sześciu na podstawie art. 171 ust. 3 ufp i siedmiu na podstawie art. 171 ust. 3 i 4 ufp, po uzyskaniu zgody Ministra Finansów. W pierwotnym planie ujęto 35 zadań na łączną kwotę 17 707,0 tys. zł. Do planu wprowadzono 20 nowych zadań na kwotę 7238,8 tys. zł, w tym w związku ze zwiększeniem planu środkami z rezerw. W trakcie roku zrezygnowano z realizacji trzech zadań ujętych w pierwotnym planie na kwotę 87,0 tys. zł. Spośród pozostałych 52 zadań na łączną kwotę 16 160,7 tys. zł⁹⁹, MUW nie zrealizował

⁹⁰ W 2023 r. w MUW zawarto umowy zlecenia ze 185 osobami (w tym siedem z pracownikami MUW) i wydatkowano z tego tytułu 2187,1 tys. zł (w tym 34,5 tys. zł dla pracowników MUW).

⁹¹ Z tytułu realizacji tych umów wydatkowano łącznie kwotę: 48,3 tys. zł.

⁹² Z tego tytułu wydatkowano kwotę 77,7 tys. zł.

⁹³ Z tego tytułu wydatkowano kwotę 50,0 tys. zł.

⁹⁴ Na podstawie ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1917), dalej: ustawa o pracownikach urzędów państwowych; stanowisko wymienione w zał. 3 pkt XII do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 lutego 2010 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach administracji rządowej i pracowników innych jednostek (Dz. U. z 2023 r. poz. 467, ze zm.).

⁹⁵ Na podstawie: art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234) – dalej: ustawa o wojewodzie; zarządzenia Dyrektora Generalnego MUW.

⁹⁶ Zatrudnionych na podstawie art. 47¹ ust. 1 pkt 2 ustawy o pracownikach urzędów państwowych.

⁹⁷ Dz. U. z 2024 r. poz. 113.

⁹⁸ Ze środków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich.

⁹⁹ Zadań: zrealizowanych w pełnym zakresie, częściowo, niezrealizowanych.

w całości 10 zadań na kwotę 940,4 tys. zł i częściowo czterech zadań na kwotę 1387,6 tys. zł¹⁰⁰. Niezrealizowane zadania dotyczyły m.in. następujących wydatków:

- zakupu wraz z dostawą i montażem dwóch urządzeń RTG do prześwietlania bagażu rejestrowanego w Porcie Lotniczym w Radomiu na kwotę 650,0 tys. zł – odstąpienie Wojewody Mazowieckiego od umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy;
- budowy wieży antenowej wraz z niezbędną infrastrukturą teleinformatyczną na potrzeby łączności Radiowej Sieci Zarządzania Wojewody Mazowieckiego i dyspozytorni medycznych na kwotę 400,0 tys. zł – z rozeznania rynku wśród firm zaangażowanych branżowo wynikało, że cały proces inwestycyjny będzie trwał minimum dwa lata, co było spowodowane wzrostem cen stali, a w konsekwencji brakiem gotowych komponentów stalowych, z których można skompletować wieżę;
- utrzymania i rozwoju systemu ostrzegania i alarmowania ludności na kwotę 250,0 tys. zł – zrezygnowano z realizacji zadania inwestycyjnego – ze względu na skomplikowany stan faktyczny i przedmiot umowy, prace nad jej projektem trwały kilka miesięcy.

Spośród 14 zadań niezrealizowanych w 2023 r. (w całości lub części), siedem zaplanowano do realizacji w 2024 r.

(akta kontroli tom 3 str. 162-173)

Na koniec 2023 r. zobowiązania MUW wyniosły 16 312,6 tys. zł i były o 3947,4 tys. zł (tj. o 31,9%) wyższe od zobowiązań na koniec 2022 r. Zobowiązania dotyczyły głównie dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2023 r. wraz z pochodnymi (tj. 14 701,6 tys. zł) oraz faktur, które wpłynęły do MUW w styczniu 2024 r. (1611,0 tys. zł). W trakcie 2023 r. oraz na koniec roku w MUW nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli tom 5 str. 43-47)

Szczegółowym badaniem objęto realizację 61 wydatków MUW¹⁰¹ z budżetu państwa w kwocie 19 677,9 tys. zł¹⁰² (6,6% zrealizowanych wydatków ogółem MUW), z których 45 w wysokości 13 156,2 tys. zł wylosowano metodą monetarną¹⁰³, a 16 w wysokości 6521,6 tys. zł dobrano celowo. Badana próba wydatków MUW obejmowała m.in. wypłatę dodatku do wynagrodzenia dla kierowników specjalizacji za nadzór nad odbywanym przez lekarzy szkoleń specjalizacyjnych (4713,3 tys. zł), przygotowanie, organizację i obsługę imprezy masowej pn. Ogólnopolskie Święto „Wdzięczni Polskiej Wsi” w dniu 16 września 2023 r. w miejscowości Miętne w gminie Garwolin w województwie mazowieckim (2415,3 tys. zł), modernizację i rozbudowę zintegrowanego systemu informatycznego wspomagającego zarządzanie Urzędem (1894,5 tys. zł), usługę ochrony osób i obiektów MUW w Warszawie, Siedlcach, Płocku, Ciechanowie, Nowych Grobicach i w Zielonce (1620,6 tys. zł), zakup licencji stanowiskowych i serwerowych do aplikacji biurowych (1371,1 tys. zł), zakup urządzeń serwerowych wraz z oprogramowaniem (1257,1 tys. zł), utrzymanie przejść granicznych w portach lotniczym w Warszawie, Radomiu i Modlinie (1236,7 tys. zł), zakup i dostawę robota pirotechnicznego dla Placówki Straży Granicznej Warszawa-Okęcie (848,9 tys. zł), zakup, dostawę, instalację i konfigurację półek dyskowych do macierzy (819,3 tys. zł), zakup i dostawę fizycznych urządzeń zabezpieczeń sieci wraz z oprogramowaniem (755,9 tys. zł), dostawę, montaż i uruchomienie stacjonarnego urządzenia RTG do prześwietlania na potrzeby Oddziału Celnego Towarowego I w Warszawie w Delegaturze MUCS III „Port Lotniczy” w Warszawie (707,4 tys. zł), usługi pocztowe (617,2 tys. zł).

Wydatków dokonywano zgodnie z planem finansowym, a zamówień publicznych udzielano na zasadach określonych w ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych¹⁰⁴. Poniesione wydatki na zakupy i usługi służyły realizacji celów Urzędu. MUW

¹⁰⁰ Z zaplanowanych na te zadania środków w kwocie 7609,1 tys. zł, wydatkowano 6221,5 tys. zł.

¹⁰¹ Doboru próby wydatków dokonano na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów odpowiadających pozapłacowemu wydatkom budżetowym dysponenta III stopnia z wyłączeniem wydatków w paragrafach 401-408, 411-414, 418, 420, 444 i 471 oraz wydatków poniżej 1,0 tys. zł.

¹⁰² Badaniem objęto wydatki bieżące w kwocie 12 936,2 tys. zł, wydatki majątkowe w kwocie 6725,7 tys. zł (w tym 2198,9 tys. zł stanowiły wydatki na realizację programów i projektów z udziałem środków UE) oraz wydatki na rzecz osób fizycznych w kwocie 16,0 tys. zł.

¹⁰³ Z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości transakcji.

¹⁰⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, ze zm.; dalej: ustawa Pzp.

dokonał terminowych płatności w zakresie badanych wydatków. W trzech przypadkach nieterminowej dostawy przedmiotu umowy (dostawy fabrycznie nowych namiotów pneumatycznych, przełączników sieciowych oraz licencji stanowiskowych i serwerowych do aplikacji biurowych) MUW naliczył kary umowne i pomniejszył płatność na rzecz wykonawców łącznie o 51,8 tys. zł, a środki przekazano na konto dochodów MUW. Badanie dokumentacji wydatków nie wykazało nieprawidłowości.

(akta kontroli tom 5 str. 55-64, 511-512)

W Biuletynie Informacji Publicznej zgodnie z art. 23 ust. 4 ustawy Pzp zamieszczono plan postępowań o udzielenie zamówień w 2023 r. wraz z 15 aktualizacjami. Plan oraz jego aktualizacje były zgodne ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie wzoru planu postępowań o udzielenie zamówień¹⁰⁵. Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych przekazano¹⁰⁶ do dnia 1 marca 2024 r. sprawozdanie o udzielonych w 2023 r. zamówieniach (art. 82 ust. 2 ustawy Pzp).

(akta kontroli tom 5 str. 130-179)

Badaniem zamówień publicznych przeprowadzonych przez MUW i skutkujących wydatkiem w 2023 r. objęto: jedno postępowanie udzielone w trybie negocjacji bez ogłoszenia¹⁰⁷ (na podstawie art. 300 i art. 301 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 359 pkt 2 ustawy Pzp) oraz dwa, do udzielenia których nie zastosowano przepisów ustawy Pzp:

- z uwagi na zwolnienie¹⁰⁸ na podstawie art. 12 ust. 6 w związku z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa¹⁰⁹ oraz
- z uwagi na wartość jednostkową nieprzekraczającą kwoty 130 tys. zł (bez VAT)¹¹⁰.

Analiza trzech powyższych postępowań wykazała, że zamówień tych dokonano zgodnie z procedurami określonymi w ustawie Pzp i Regulaminie udzielania zamówień publicznych w MUW w Warszawie¹¹¹ w zakresie realizacji zamówień podlegających wyłączeniu ze stosowania ustawy Pzp.

(akta kontroli tom 5 str. 180-184, 296-297, 360-362)

W 2023 r. KPRM, drugi rok z rzędu, zleciła¹¹² Wojewodzie Mazowieckiemu organizację Ogólnopolskiego Świąta „Wdzięczni Polskiej Wsi”, tym razem w dniu 16 września 2023 r. w miejscowości Miętne, w gminie Garwolin, w województwie mazowieckim. W związku z dyspozycją zawartą w piśmie z dnia 31 sierpnia 2023 r., na organizację ww. wydarzenia oraz pozyskanie jego finansowania ze środków z rezerwy ogólnej, Wojewodzie Mazowieckiemu pozostawiono 16 dni.

Zamówienie publiczne¹¹³ na organizację tego wydarzenia przeprowadzono, tak jak w 2022 r., w trybie negocjacji bez ogłoszenia (na podstawie art. 300 i art. 301 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 359 pkt 2 ustawy Pzp). Ponowne zastosowanie wskazanego trybu uzasadniono w MUW wystąpieniem przesłanek/warunków określonych art. 301 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp¹¹⁴,

¹⁰⁵ Dz. U. poz. 2362.

¹⁰⁶ 12 lutego 2024 r.

¹⁰⁷ Przedmiot zamówienia: „Zorganizowanie Ogólnopolskiego Świąta Wdzięczni Polskiej Wsi w dniu 16 września 2023 r. w Miętne w gminie Garwolin, w województwie mazowieckim” (postępowanie nr BOU-IX.272.7.2023, umowa nr 493/2023/BOU na kwotę 2415,3 tys. zł brutto).

¹⁰⁸ Przedmiot zamówienia: „Zapewnienie zakwaterowania dla uchodźców przybywających z Ukrainy” (postępowanie nr WBZK-III.271.54.2022, umowa wraz z 9 aneksami o wartości 1399,4 tys. zł obejmująca okres od 15 marca 2022 r. do 28 lutego 2023 r.).

¹⁰⁹ Dz. U. z 2024 r. poz. 167, ze zm.; dalej: ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy.

¹¹⁰ Przedmiot zamówienia: „Zakup, dostarczenie i uruchomienie w siedzibie Zamawiającego fabrycznie nowego sprzętu komputerowego z zainstalowanym oprogramowaniem oraz sprzętu drukującego z zainstalowanym oprogramowaniem z niezbędnymi licencjami, stanowiącego zestaw klasy Tempest wraz z wyposażeniem, spełniający wymagania normy NATO TEMPEST Requirements and Evaluation Procedures – SDIP-27 Level A” (postępowanie nr BI-III.2635.1.33.2023, umowa nr 468/2023/BI na kwotę 122,1 tys. zł brutto).

¹¹¹ Regulamin wprowadzono zarządzeniem nr 20 Dyrektora Generalnego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie z dnia 30 grudnia 2021 r.; dalej: Regulamin udzielania zamówień publicznych.

¹¹² Pismo znak CIR.WOP.414.1.2023 z 31 sierpnia 2023 r.

¹¹³ Postępowanie nr BOU-IX.272.7.2023, w tym: wniosek o udzielenie zamówienia publicznego z 6 września 2023 r., wniosek o zatwierdzenie wyniku postępowania z 14 września 2023 r., protokół postępowania w trybie negocjacji bez ogłoszenia z 20 września 2023 r. Środki zabezpieczono w ramach decyzji Ministra Finansów nr MF/FS3.4143.3.273.2023.MF.4036 z 14 września 2023 r. oraz decyzji Wojewody Mazowieckiego nr 149 z 14 września 2023 r.

¹¹⁴ Wystąpienie pilnej potrzeby udzielenia zamówienia, niewynikającej z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, której wcześniej nie można było przewidzieć, nie można było zachować terminów określonych dla trybu podstawowego.

tj. otrzymaniem informacji o natychmiastowej potrzebie organizacji imprezy masowej, co nie stanowiło typowej działalności Wojewody przewidzianej przepisami prawa, nie wynikało w sposób obiektywny z przyczyn leżących po stronie MUW, nie było możliwe do przewidzenia przez MUW jako zamawiającego (Wojewoda działał w tym zakresie jako przedstawiciel Rady Ministrów w województwie) i wcześniejszego zaplanowania oraz zrealizowania przy zastosowaniu innego trybu udzielenia zamówienia, gdyż czas przeprowadzenia postępowania w trybie podstawowym byłby niewystarczający (konieczność zachowania terminów określonych ustawą Pzp, prawo wykonawców do skorzystania ze środków ochrony prawnej, co wstrzymałoby bieg toczącego się postępowania).

Wartość zamówienia w kwocie 2330,0 tys. zł brutto¹¹⁵ została ustalona 5 września 2023 r. na podstawie uzgodnień z przedstawicielami KPRM oraz rozeznania rynku. MUW zaprosił do negocjacji trzech konkretnych wykonawców (w tym wykonawcę wydarzenia z 2022 r.) ponownie uzasadniając koniecznością powierzenia organizacji wydarzenia podmiotowi, który będzie w stanie wykonać zadanie w tak krótkim czasie, spełniając przy tym wymagane standardy i wymogi ustawowe organizacji imprezy masowej, określone w ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych¹¹⁶ oraz zapewnić oczekiwany poziom imprezy o zasięgu ogólnopolskim, transmitowanej i relacjonowanej przez media. Wskazano, że wyboru wykonawców, którzy byliby w stanie podjąć się organizacji imprezy w tak krótkim terminie i tak szerokim zakresie realizacji zamówienia dokonano drogą telefoniczną, rozpoznając rynek potencjalnych wykonawców, którzy mieli w swoim portfolio realizację imprez masowych. W wyniku przeprowadzonego postępowania Wojewoda zawarł 15 września 2023 r. umowę na kwotę 2415,3 tys. zł brutto z wybraną firmą (wykonawcą wydarzenia w 2022 r.), która jako jedyna uczestniczyła w negocjacjach i złożyła ofertę.

(akta kontroli tom 5 str. 182-271)

NIK podkreśla, że Wojewoda Mazowiecki otrzymując 31 sierpnia 2023 r. dyspozycję organizacji wydarzenia w konkretnym dniu, tj. 16 września 2023 r., miał ograniczoną możliwość wyboru trybu udzielenia zamówienia. W praktyce uniemożliwiło to przeprowadzenie postępowania z zastosowaniem trybów udzielania zamówień publicznych, które mogłyby skutkować złożeniem ofert przez większą liczbę potencjalnych wykonawców oraz w konsekwencji uzyskaniem i/lub wynegocjowaniem korzystniejszej cenowo oferty.

Wojewoda Mazowiecki w 2023 r., co do zasady zgodnie z art. 175 ufp sprawował nadzór nad prawidłowością wydatkowania środków w części 85/14. Wyjątek stanowi nadzór nad wykorzystaniem przez Marszałka udzielonej z budżetu państwa dotacji na realizację stażu podyplomowego lekarzy i lekarzy dentyków w zakresie sposobu naliczania i poboru kosztów obsługi tego zadania, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Bieżący nadzór obejmował prowadzenie okresowych analiz wykorzystania przekazanych środków finansowych i udzielonych dotacji. W 40 jednostkach będących beneficjentami dotacji, MUW przeprowadził kontrole prawidłowości wykorzystania dotacji, w tym w 18 jednostkach stwierdzono nieprawidłowości lub uchybienia, w wyniku których wydano zalecenia pokontrolne. Nieprawidłowości dotyczyły m.in. wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem, nienależnego pobrania dotacji, wydatkowania przyznanego środków finansowych niezgodnie z warunkami i zasadami określonymi w programach i umowach, nierzetelnego wskazywania kosztów poniesionych na realizację zadania w składanych sprawozdaniach. Wobec beneficjentów sformułowano zalecenie lub wnioski dotyczące m.in. zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem wraz z odsetkami; podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie powstawania w przyszłości stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień, a w szczególności wydatkowania przyznanego środków finansowych zgodnie z warunkami i zasadami określonymi w Programie i umowach; rzetelnego sporządzania sprawozdań z realizacji zadań.

(akta kontroli tom 1 str. 447-454, 519-542)

W MUW podjęto działania w celu realizacji wniosków pokontrolnych NIK, sformułowanych po kontroli wykonania budżetu państwa w 2022 r. w obszarze wydatków budżetu państwa. W przypadku wniosku o podjęcie działań w celu ograniczenia opłat ponoszonych na usługi

¹¹⁵ Tj. 2032,5 tys. zł netto (456,4 tys. euro netto).

¹¹⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 616.

dystrybucji energii elektrycznej, w 2023 r. w MUW naprawiono lub zakupiono 10 urządzeń do kompensacji energii biernej. Wojewoda Mazowiecki wyjaśnił, że montaż tych urządzeń przyczynił się do osiągnięcia oszczędności na poziomie 54,6%, w łącznej kwocie brutto 14,2 tys. zł. Wniosek o zapewnienie rzetelnych informacji w zakresie zamówień publicznych (w tym aktualizacji planu zamówień publicznych) został zrealizowany poprzez zamieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej MUW wszystkich aktualizacji planu dokonanych w 2023 r. oraz poinstruowanie dyrektorów komórek organizacyjnych w MUW o obowiązku przekazania informacji o wykonaniu umowy, na podstawie której Oddział Zamówień Publicznych dokona publikacji stosownej informacji. W przypadku wniosków o rzetelne prowadzenie i dokumentowanie postępowań o udzielenie zamówień publicznych oraz o podjęcie działań w celu zapewnienia rzetelnej treści obowiązującego w MUW Regulaminu udzielania zamówień publicznych, Wojewoda Mazowiecki wyjaśnił, że kwestie te zostaną uregulowane w zmienionym regulaminie udzielania zamówień publicznych, który dotychczas podlegał uzgodnieniom wewnętrznym i nad którym prace zostaną wznowione po planowanym wprowadzeniu nowego regulaminu organizacyjnego MUW. Natomiast wnioski NIK dotyczące terminowego składania przez członków komisji przetargowych oświadczeń o braku istnienia konfliktu interesów w ramach przeprowadzanych postępowań oraz terminowego przekazywania Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacji o złożonych ofertach w ramach przeprowadzanych postępowań, jak wyjaśnił Wojewoda Mazowiecki, są na bieżąco realizowane w wymaganych terminach.

Badanie trzech postępowań o udzielenie zamówienia publicznego nie wykazało naruszenia przepisów ustawy PZP, czy też Regulaminu udzielania zamówień publicznych w zakresie sformułowanych przez NIK wniosków pokontrolnych.

(akta kontroli tom 1 str. 20-29)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wniosek o wydanie decyzji budżetowej i zwiększenie wydatków w części 85/14 środkami z rezerwy celowej budżetu państwa poz. 52, z przeznaczeniem dla jednostek samorządu terytorialnego na dotacje celowe na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego, Wojewoda Mazowiecki sporządził i przekazał do Ministra Finansów po upływie 26 dni od otrzymania informacji o podziale ww. środków przez Ministra Edukacji i Nauki. Było to niezgodne z § 2 ust. 2 rozporządzenia MEiN ws. udzielania jst dotacji na dofinansowanie zadań wychowania przedszkolnego, zgodnie z którym wojewoda, po otrzymaniu informacji o podziale środków budżetu państwa, sporządza i przekazuje ww. wniosek w terminie 14 dni ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych.

(akta kontroli tom 2 str. 128-145)

Wojewoda wyjaśnił, że późniejsze złożenie wniosku wynikało z niekompletnych lub przekazanych do Mazowieckiego Kuratora Oświaty (MKO) po terminie informacji z jst o podziale środków na rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej, wymaganego do zapotrzebowania środków. Wskazał również, że niezłożenie wniosku w terminie wynikającym z rozporządzenia nie spowodowało opóźnienia w realizacji zadania własnego przez jst i wypłatę środków dotacji celowej na realizację zadania w zakresie wychowania przedszkolnego w 2023 r. została przekazana do jst w terminach ustawowych.

(akta kontroli tom 2 str. 524, 530-531, 535-564)

Odnosząc się do treści złożonych wyjaśnień, NIK zauważa, że potwierdzone w toku kontroli opóźnienia jst w przekazaniu do MKO informacji w powyższym zakresie, nie zwalniało Wojewody z obowiązku przestrzegania terminów wynikających z przepisów szczególnych, które w odniesieniu do dotacji na dofinansowanie zadań wychowania przedszkolnego, określono w ww. rozporządzeniu.

2. Decyzja Wojewody Mazowieckiego nr 39/2023 z 21 grudnia 2023 r. w sprawie blokowania wydatków w kwocie 129,7 tys. zł, ze względu na nadmiar posiadanych

środków¹¹⁷ przyznanych z rezerwy ogólnej budżetu państwa z przeznaczeniem na organizację wydarzenia pn. Ogólnopolskie Święto „Wdzięczni Polskiej Wsi”, została podjęta z opóźnieniem wynoszącym 84 dni, co było działaniem nierzetelnym.

Pomimo dokonania w dniu 28 września 2023 r. płatności z tytułu rozliczenia końcowego umowy zawartej przez Wojewodę ze spółką komandytową na organizację ww. wydarzenia, Wojewoda Mazowiecki nie wystąpił do Ministra Finansów o korektę decyzji budżetowej na rok 2023 i zmniejszenie wydatków w części 85/14 o niewykorzystaną kwotę 129,7 tys. zł, a decyzję o zablokowaniu tych środków podjął dopiero 21 grudnia 2023 r.

(akta kontroli tom 2 str. 65-99)

Wojewoda Mazowiecki wyjaśnił, że środki z rezerwy ogólnej zostały przyznane na zakup usług (w § 4000 na kwotę 2500, tys. zł) oraz na umowy zlecenia i pochodne od wynagrodzeń (§ 4170 – 37,6 tys. zł, § 4110 – 6,5 tys. zł oraz § 4120 kwota 0,9 tys. zł), które planowano przeznaczyć na obsługę gości i wydarzenia przez pracowników MUW. Środki zostały wydatkowane w kwocie 2415,3 tys. zł, natomiast pozostała kwota (m.in. dotycząca umów zlecenia) nie została zgłoszona do korekty decyzji, ponieważ w tym czasie trwały analizy co do udziału pracowników MUW w realizacji wydarzenia. Ostatecznie w rezultacie dokonanych ustaleń decyzją kierownictwa MUW środki na powyższy cel zostały zgłoszone do blokady.

(akta kontroli tom 1 str. 560, 563-564)

NIK wskazuje, że prowadzenie analiz co do udziału pracowników MUW w realizacji wydarzenia nie uzasadnia opóźnienia w podjęciu decyzji o wystąpieniu o korektę bądź o zablokowaniu niewykorzystanych środków. Wydarzenie odbyło się w dniu 16 września 2023 r., a po zakończeniu szczegółów dotyczące jego organizacji, zarówno po stronie spółki – wykonawcy, jak i udziału pracowników MUW w tym przedsięwzięciu, powinny być znane. Zdaniem NIK wydatki, co do których wiadomo, że nie zostaną wykorzystane na cel, na który je przyznano, powinny być bez zbędnej zwłoki zgłaszane do korekty decyzji budżetowej albo blokowane, co umożliwi ich przeznaczenie na inne cele lub przekazanie innym dysponentom.

3. Treść umowy nr 139/2023/WZ dotyczącej przekazania i rozliczenia środków na staże lekarzy i lekarzy dentyistów, zawartej 28 lutego 2023 r. pomiędzy Wojewodą i Marszałkiem, nie uwzględniała art. 255 ust. 1 ufp oraz art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o dochodach jst.

Pomimo, że z art. 255 ust.1 ufp wynika, że pobrane dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami zarząd jst przekazuje pomniejszone o określone dochody budżetowe przysługujące jst z tytułu ich wykonywania, a w myśl art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o dochodach jst źródłem dochodów własnych województwa jest 5,0% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją tych zadań, postanowienia umowy przewidywały jedynie zobowiązanie Marszałka do przekazania na rachunek bankowy Wojewody odsetek naliczonych przez bank od środków dotacji gromadzonych na wyodrębnionym, oprocentowanym rachunku bankowym.

(akta kontroli tom 2 str. 368-408)

Wojewoda Mazowiecki wyjaśnił, że zawarty w umowie, poprawny zapis wynikał ze stanowiska Ministerstwa Finansów przekazanego do MUW (m.in.) w piśmie z dnia 9 października 2023 r. (zn. BP4.401.8.2023), zgodnie z którym środki z dotacji z budżetu państwa nie mogą być gromadzone na rachunkach bankowych jst, w szczególności w sposób skutkujący uzyskaniem dodatkowych korzyści finansowych wynikających z oprocentowania środków, lecz powinny być na bieżąco wydatkowane. W przypadku powstania odsetek od tych środków powinny one zostać przekazane na rachunek dochodów centralnego rachunku bieżącego

¹¹⁷ Na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 2 ufp.

budżetu państwa, za pośrednictwem właściwego dysponenta części budżetowej. Jeżeli Marszałek dokonałby potrącenia 5,0% kwoty odsetek naliczonych przez bank od środków dotacji byłoby to nieuprawnionym dochodem dla jst.

(akta kontroli tom 2 str. 525-526, 532-533, 565-576, 582)

NIK zwraca uwagę, że obowiązek pobrania przez jst 5,0% wartości odsetek z przeznaczeniem na dochody własne województwa wynika z brzmienia art. 255 ust. 1 ufp oraz art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o dochodach jst, a żadne obowiązujące przepisy prawa nie regulują w sposób odmienny postępowania z dochodami uzyskiwanymi z odsetek. Z ustaleń z kontroli P/24/001 przeprowadzonej w Urzędzie Marszałkowskim wynika, że Marszałek nie pobrał dochodów należnych jednostce samorządu terytorialnego w kwocie 33 987,73 zł. Odsetki naliczone przez bank od środków z dotacji celowej na zadanie z zakresu administracji rządowej dotyczące organizowania, finansowania i zapewnienia warunków do odbywania przez lekarzy stażu podyplomowego w kwocie 679,8 tys. zł, Marszałek przekazał w całości na rachunek bankowy Wojewody.

4. Wojewoda Mazowiecki nie w pełni rzetelnie sprawował nadzór nad wykorzystaniem przez Marszałka udzielonej z budżetu państwa dotacji na realizację staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentyistów, w zakresie sposobu naliczania i poboru kosztów obsługi tego zadania, do czego był zobowiązany na podstawie art. 175 ust. 1 pkt 2 ufp.

Urząd Marszałkowski pobrał w 2023 r. koszty obsługi w wysokości 123 zł na każdego odbywającego staż lekarza, zarówno na lekarzy rozpoczynających staż w 2023 r., jak również na lekarzy stażystów, którzy rozpoczęli staż w 2022 r. oraz w latach wcześniejszych. Stanowiło to naruszenie art. 15i ust. 1 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentyisty, zgodnie z którym marszałkowi województwa za organizację, finansowanie oraz zapewnienie warunków odbywania stażu podyplomowego przez lekarzy przysługuje koszt obsługi w wysokości 123 zł za każdego finansowanego lekarza stażystę zamierzającego odbywać staż podyplomowy na obszarze tego województwa, tj. w wysokości 123 zł za cały okres odbywania stażu za jednego lekarza stażystę. Pomimo, że do MUW wpływały dokumenty rozliczeniowe świadczące o nieprawidłowym naliczaniu przez Marszałka kosztów obsługi zadania, Wojewoda nie żądał informacji i wyjaśnień w tym zakresie, ani nie kwestionował przedstawionych obliczeń.

Z ustaleń z kontroli P/24/001 przeprowadzonej w Urzędzie Marszałkowskim wynika, że wskutek powyższych zaniechań z otrzymanej przez Marszałka w 2023 r. dotacji celowej z budżetu państwa 121 155,00 zł przeznaczono na koszty obsługi zadania dotyczącego odbywania stażu podyplomowego przez 985 osób, które rozpoczęły staż przed 2023 r.

(akta kontroli tom 2 str. 577-581)

Zastępca Dyrektora Wydziału Zdrowia wyjaśniła, że w pierwszym roku realizacji zadania przez Wojewodę Mazowieckiego Dyrektor Wydziału Zdrowia nie zmieniał i nie podważał zasad ustalonych we wcześniejszych latach, kiedy to Minister Zdrowia przekazywał środki na realizację zadania, w związku z tym naliczanie kosztów obsługi zadania w kwocie 123 zł za każdego finansowanego stażystę w każdym roku było zgodne z praktyką z lat ubiegłych. Wyjaśniła także, że ani przed zawarciem umowy, jak również w trakcie realizacji zadania nie zwracano się pisemnie do Marszałka oraz Ministra Zdrowia o wyjaśnienia dotyczące sposobu naliczania kosztów obsługi zadania, oraz nie otrzymano od ww. podmiotów pism w tej sprawie. Pracownik Wydziału Zdrowia uzyskiwał jedynie telefoniczne informacje z Departamentu Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego, jak również z Wydziału Finansowania Kształcenia Podyplomowego Departamentu Budżetu i Finansów Ministerstwa Zdrowia, że kwota 123 zł jest naliczana za obsługę każdego lekarza stażystę w każdym roku.

(akta kontroli tom 2 str. 504-509)

Zdaniem NIK prawidłowy nadzór nad wykorzystaniem dotacji udzielonej z budżetu państwa nie powinien ograniczać się do przyjęcia dotychczas stosowanej praktyki, nie popartej żadnymi pisemnymi uzgodnieniami ani argumentami merytorycznymi, które uzasadniałyby odmienną interpretację przepisu ustawy. W ocenie NIK z art. 15i ust. 1 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry jednoznacznie wynika, że koszt obsługi stażu za cały okres odbywania przez jednego lekarza (niezależnie od tego, w jakich latach ten staż się odbywa) wynosi 123 zł i Wojewoda w ramach sprawowanego nadzoru powinien zapewnić prawidłowość wykorzystania udzielonej dotacji w tym zakresie.

2.2 Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

Wydatki budżetu środków europejskich w 2023 r. w części 85/14 zostały zrealizowane w kwocie 70 149,5 tys. zł (tj. 94,7% planu po zmianach) i były wyższe od wykonania w 2022 r.¹¹⁸ o 53 847,8 tys. zł (tj. 330,3%), z czego:

- 63 225,3 tys. zł przeznaczono na projekty w ramach POIiŚ 2014-2020;
- 2729,9 tys. zł przeznaczono na projekty w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020;
- 4194,3 tys. zł przeznaczono na projekty w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027.

Wzrost wydatków wynikał m.in. z przypadającego w 2023 r. zakończenia realizacji POIiŚ 2014-2020 i projektów realizowanych w ramach tego programu. Poza projektami, które były realizowane przez jednostki w 2022 r. i kontynuowane w 2023 r., zostały podpisane nowe porozumienia: z WSSE na realizację projektu pn. „Wzmocnienie Państwowej Inspekcji Sanitarnej poprzez dokonanie niezbędnych działań infrastrukturalnych”¹¹⁹ oraz z PSSE województwa mazowieckiego na realizację projektu pn. „Wzmocnienie infrastruktury powiatowych stacji sanitarno–epidemiologicznych w celu zwiększenia efektywności ich działania”¹²⁰, które również należało zakończyć w 2023 r. Ponadto w 2023 r. rozpoczęła się realizacja Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027, w ramach Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027, z którego środki przeznaczono na wsparcie zadań z Programu „MALUCH+” 2022–2029.

(akta kontroli tom 3 str. 33-41)

Najwyższe wydatki budżetu środków europejskich w 2023 r. zostały poniesione na realizację, w ramach POIiŚ, trzech projektów przez KW PSP, pn. Usprawnienie systemu ratownictwa na drogach etap IV i etap V oraz Wsparcie systemu ratowniczo – gaśniczego. Ze środków tych zakupiono m.in.:

- samochód laboratorium,
- średnie oraz ciężkie samochody ratowniczo-gaśnicze, w tym ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego,
- zdalnie sterowany pojazd do gaszenia pożarów i likwidacji zagrożeń chemicznych, biologicznych, radiologicznych, nuklearnych i wybuchowych wraz z platformą do jego transportu,
- zestaw sprzętu technicznego dla zespołu ratowniczego grupy poszukiwawczo-ratowniczej.

(akta kontroli tom 3 str. 35-36)

W 2023 r. MUW (dysponent III stopnia) z budżetu środków europejskich zrealizował wydatki w kwocie 483,7 tys. zł, co stanowiło 98,2% planu po zmianach (492,4 tys. zł) w związku z realizacją projektu pn. „Opieka nad dziećmi do lat 3 – program Maluch+” w ramach Programu Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego 2021-2027. Ze środków tych sfinansowano wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla 52 pracowników MUW, biorących udział

¹¹⁸ 16 301,7 tys. zł.

¹¹⁹ Nr POIS.11.03.00-00-0184/22.

¹²⁰ Nr POIS.11.03.00-00-0192/22.

w realizacji projektu. W 2022 r. MUW (dysponent III stopnia) nie realizował wydatków z budżetu środków europejskich.

(akta kontroli tom 5 str. 13, 24, 49-52)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2023 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków.

Wydatki w ramach badanej próby dotacji (8,2%) poniesiono zgodnie z uzasadnionymi potrzebami beneficjentów, przekazując środki w terminach umożliwiającym prawidłową realizację zadań i osiągnięcie zakładanych efektów rzeczowych. Nad wykonywaniem wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich w części 85/14 Wojewoda Mazowiecki sprawował nadzór i kontrolę, o których mowa w art. 175 ust. 2 pkt 2-5 ufp, nie były one jednak wystarczające. W odniesieniu do przekazanej Marszałkowi dotacji na finansowanie staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentyistów stwierdzono m.in. nieprawidłowość polegającą na nie w pełni rzetelnym nadzorze nad wykorzystaniem dotacji w zakresie kosztów obsługi zadania.

Badanie próby wydatków z budżetu państwa oraz wybranych postępowań o udzielenie zamówień publicznych przeprowadzonych przez MUW w 2023 r. nie wykazało nieprawidłowości.

W toku kontroli stwierdzono przypadki występowania przez Wojewodę o środki z rezerwy ogólnej budżetu państwa z przeznaczeniem na zadania niewynikające z zaistnienia sytuacji nagłych, których wystąpienia nie można było przewidzieć.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania przez dysponenta części 85/14 – województwo mazowieckie rocznych sprawozdań łącznych za 2023 r. oraz sprawozdań jednostkowych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy WPR)¹²¹,
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE)¹²²,
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdanie za IV kwartał 2023 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 85/14 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych Urzędu były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał, w sposób racjonalny, prawidłowość sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli tom 2 str. 582, tom 3 str. 405-459)

¹²¹ Sprawozdanie sporządzane jedynie przez dysponenta części 85/14 – województwo mazowieckie.

¹²² Sprawozdanie sporządzane w 2023 r. jedynie przez dysponenta części 85/14 – województwo mazowieckie.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez MUW sprawozdania budżetowe i sprawozdanie w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania łączne dysponenta części 85/14 zostały sporządzone prawidłowo. Sprawozdania jednostkowe MUW prezentują zgodny z prowadzoną ewidencją księgową obraz dochodów, wydatków, należności i zobowiązań.

V. Uwagi i wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

1. Terminowe wyrażanie zgody na umarzenie należności cywilnoprawnych przypadających Skarbowi Państwa z tytułu gospodarowania nieruchomościami.
2. Terminowe wnioskowanie do ministra właściwego do spraw finansów publicznych o zwiększenie wydatków w części 85/14, po otrzymaniu informacji o dokonanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania podziale środków przeznaczonych dla jednostek samorządu terytorialnego na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego.
3. Niezwłoczne dokonywanie blokad wydatków w sytuacji uzyskania informacji o nierealizowaniu tych wydatków w roku budżetowym.
4. Zapewnienie rzetelnego nadzoru nad prawidłowym naliczaniem i pobieraniem kosztów obsługi organizacji i zapewnienia warunków odbywania stażu podyplomowego dla lekarzy i lekarzy dentystów przez Urząd Marszałkowski, w wysokości 123 zł za każdego finansowanego lekarza stażystę tylko raz w okresie trwania stażu.
5. Podjęcie działań w celu prawidłowego rozliczenia dotacji na organizację, finansowanie oraz zapewnienie warunków odbywania stażu podyplomowego przez lekarzy za 2023 r.
6. Uwzględnianie w umowach dotyczących przekazywania dotacji na organizację, finansowanie oraz zapewnienie warunków odbywania stażu podyplomowego przez lekarzy postanowień przewidujących pobieranie przez Urząd Marszałkowski 5,0% dochodów uzyskanych z tytułu gromadzonych na rachunku bankowym środków od przekazanej dotacji.

NIK nie sformułowała uwag.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie¹²³ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Warszawie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

¹²³ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.
Warszawa, 12 kwietnia 2024 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie
Dyrektor

Kontrolerzy:
Kamila Kucharska
gł. specjalista k.p.

Bartosz Pomykała
gł. specjalista k.p.

Rafał Ulewicz
specjalista k.p.

Dorota Białicka
specjalista k.p.